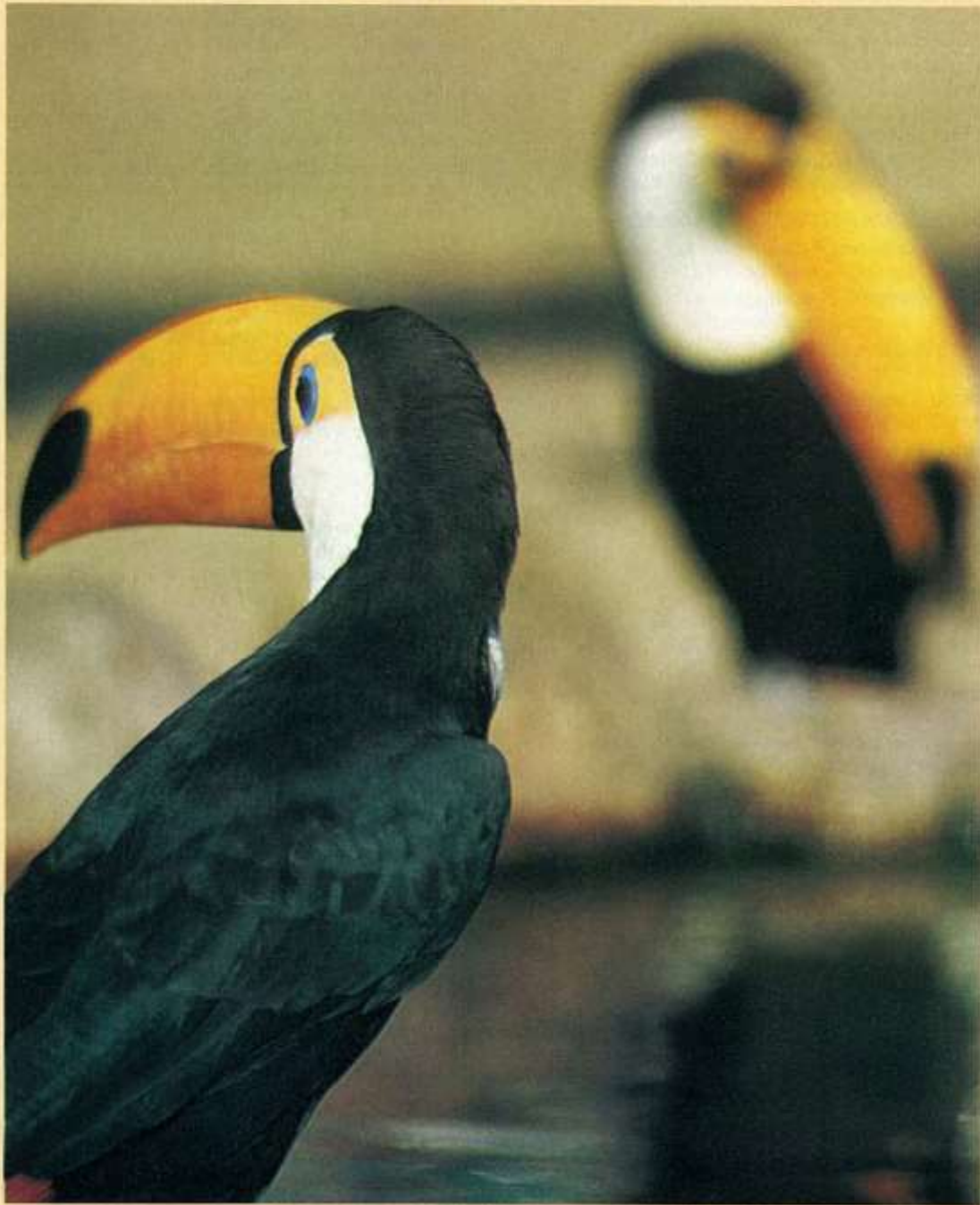

ONZE VOGELS

44e jaargang no. 11, 1983

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

use!

De /

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend 08.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur.
's Zaterdags gesloten.

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), A. Dommerholt,
J. Forsten, J.J. Krol, A.J.F. Lammerse, E.J. Lensink,
Joh. M. van Pelt en A.F. Smit.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalfsen, telefoon (05293) 12 57.
Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouwseweg 5a,
4661 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 28.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: Wnd. L. Poppema, Zuiderweg 93,
9744 AA Groningen, telefoon (050) 56 51 75.
District Friesland: H. Suichies, Ruusbroeckstraat 28,
8913 HN Leeuwarden, telefoon (058) 15 16 92.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 1 30 06.
District Gelderland: P. Vierhuis, Veldkersmeene 22,
3844 RB Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: wnd. J.F. Lammers, Burg,
Serrarisstraat 22, 5591 EG Heeze, telefoon (04907) 23 63.
District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:

Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (058) 66 60 37.

Tropen, parkieten etc.:

G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CK Boxtel,
telefoon (04116) 7 45 29.

Zangkanaries:

W.J. Vermeij, Leppa 36, 9204 JE Drachten,
telefoon (05120) 1 72 42.

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 600,-, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 42,50, bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wil ontvangen, wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend.

Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIAALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wend men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

G.J. Veenhuizen, Groenestraat 20,
3861 CM Nijkerk, telefoon (03494) 5 60 47
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

Gras- en Grote parkieten

J.F.R. Burm, Burg, Geirmaerdstraat 23,
4564 CR St. Jansteen, telefoon (01140) 1 42 29
Entree f 5,-

Insecten- en vruchtenetende vogels

A.P. Wessels, Postbus 1591,
3000 BN Rotterdam, telefoon (010) 67 11 24
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

Japanse meeuwen

A. Kok, Pals 29,
6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58.
Contributie f 17,50 per jaar, entree f 5,-

Vorm- en Postuurkanaries

J.H. Wiersma, Brinkstraat 53,
3881 BP Putten, telefoon (03418) 5 18 80
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

Zebravinken

J.G.J. van Valkenburg, Mergelwal 16,
3432 ZM Nieuwegein, telefoon (03402) 3 97 70
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 32,50 per kalenderjaar. Overmaking bij vooruitbetaling op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonnement OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

VOGELS

ISSN 0030-3224

D VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 51.000)

EDACTIE

J. E. van Berkel
hr. Walraven

redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van ingeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud in hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of afdeelen daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties - ook die van leden en abonnees - moet een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere lichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de BvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

ADRESSEN

ADRESLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Aasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

ADRESZAKEN aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 22 LK Leiden.

ADRESKANARIES aan: J.A. Barsch, Binnenhof 26, 35 TN Nijmegen.

ADRES- EN POSTUURKANARIES aan: H.K. v.d. Wal, Oortstraat 4, 8916 HC Leeuwarden.

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

ADRES- EN POSTUURKANARIES (WILDZANG) EN HUN

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 19 december 1983.

IN DIT NUMMER

	pag.
Zeldzaam kweekresultaat met Toko Toekans	482
Over kleurkanaries	485
De NBvV dichterbij XI	486
Over vogelvoeding	487
Bloedsomloop van de vogels	489
Het kweken met Europese Wildzangvogels	472
Aktiviteit of verveling	474
Van het district Friesland	475
Kalender 1983. Cuba flamingo	478
Speciaal club voor liefhebbers van insecten- en vruchtenetende vogels	477
Koolmezen uit eigen tuin	478
Kweekresultaten met de kanarieveugelparkiet	479
Het moluks Bronzemannetje	482
De roedkoppegeusiamadine	483
Ervaringen met de Schlegel groene druppelastrilde	485
Zebravinken in 50 kleurslagen	487
Postuurverbetering van deensbonte grasparkiet	489
Korte berichten	491
Volière van de maand	492
Kanariënfreud	492
Gevlagen vogels	494
Vraag & Aanbod	495
Zandkrakiet	499

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Wolro-luchtreiniging, Kasper Faunafood, L.S.M.	484
Bundesvogelschau, Fauna	488
Burning-Li	472
Matoy-Zoo, Blankenstijn's Pet Farm	478
Halamid	484
Diergaarde Blijdorp	486
Holland Diervoerders b.v., Crea b.v., Knabbelfarm,	
Conditio	488
N.B.v.V.-kalender 1984	490
Vogel '84	491
GEHU	493
M & H Schaper	494
Fauna metaalwaren b.v.	496
Ermelose vogelmarkt	497
Fauna metaalwaren b.v.	498
Van Keulen	499
Orni Mondo, Siem van 't Hart, de Vogelspecialist,	
I. Grouweiman	500
Corbeille, Fish- and Birdman, F. Thijssen,	
W. Rouppe van der Voort	501
V.V.R. Vogelvoederfabriek, Fauna	502
CaDe	503
Cetronics, 404	504
Rain v.d. Veen, GR Waalwijk, N.B.v.V. Service,	
Animati, N.B.v.V. Boekenservice	505
Witte Molen	506

Foto voorplaat: Toko toekan

Vogelpark Walsrode/Müller

Ontwerp en druk: Steens Schiedam b.v.

Postbus 59, 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62 29 22

Zeldzaam kweekresultaat met Toko Toekans

(*Ramphastos toco*).

Tekst en foto's: P.J. van Damme.

Voorjaar 1980 kwam ik in het bezit van twee Toko Toekans, die in het najaar van 1979 uit Paraguay waren geïmporteerd.

De vogels werden gehuisvest in een serre van 4 x 2,5 m en 3,5 m hoog. In het verblijf werd een natuurblok geplaatst van 75 cm hoogte met een binnendiameter van 30 cm en een vlieggatopening van 10 cm.

Het eerste jaar waren de vogels zeer vechtlustig en toonden ook geen enkele belangstelling voor het blok.

In 1981 werd de verstandhouding tussen de vogels steeds beter, maar het duurde tot voorjaar 1982 voordat de vogels belangstelling toonden voor de nestkast, die ze nu regelmatig bezochten en beklopten. In juni werden toen 3 eieren gelegd, die later allen onbevruucht bleken. Dit voorjaar begon het ritueel opnieuw en te beginnen op maandag 23 mei werden op opeenvolgende dagen 3 eieren gelegd. De eieren waren ovaalvormig en wit van kleur, de grootte varieerde tussen 42x32 en 45x33 mm. De eieren werden beurtelings door pop en man bebroed, alleen 's nachts enkel door de pop, terwijl de man dan steeds zijn eigen slaapplek opzocht.

Zaterdag 11 juni, 17 dagen nadat het laatste ei was gelegd, werden 3 jongen geboren. De ouders voerden beiden. Het voer bestond voor het merendeel uit insecten en wel onzettend veel kreukels.

Na ruim een week wilde de man niet meer voeren en werd agressief tegen de pop, hij werd toen weggehaald, zodat de pop de opvoeding alleen moest doen. In de derde week deden zich moeilijkheden voor in de groei en twee jongen gingen dood. Het derde jong, de kleinste bij de geboorte, groeide daarna bijzonder goed en verliet op vrijdag 29 juli, dus 48 dagen oud voor het eerst het blok, om er de eerstvol-

gende dagen nog terug te komen om slapen, maar vanaf 11 augustus sliepkleine ook buiten het blok en at nu o al veel zelfstandig, terwijl de opnar van dierlijk voedsel, door de moec aangeboden, zienderoog verminderd. Begin september is het jong geheel zelfstandig. Veel aandacht is nodig geweest om zover te komen, maar voldoening is des te groter, wanneer men weet, dat tot heden slechts enkele dierentuinen ter wereld kweekresultaten met deze vogels hebben behaald en in Europa helemaal geen broedvallen bekend zijn.

use!

De!

WOLRO NIEUWS BULLETIN .....

Plaats nu een **ELEKTRONISCHE LUCHTREINIGER**, voor STOF, STANK en bacteriën te vernietigen. Voor 50 m³ f. 235,- 45 m³ f. 275,-
100 m³ f. 355,- (met element)
los element f. 67,-

HOKVERWARMERS, voor kille dagen weg te halen. 500 W met thermostaat van f. 59,50 voor f. 42,50

INSEKTENDODERS, ideaal om muggen en andere insecten te doden. Voor 15 m² f. 99,- Voor 50 m² f. 139,-

HOK- EN HUISBEVEILIGINGSKASTEN vanaf f. 189,-

Verder leveren wij **OBSERVATIESYSTEMEN**,
DRAADLOZE INTERCOOMINSTALLATIES.
Lees dit allemaal in onze gratis brochure.

Bel voor informatie 01807-1 89 12
of vul de coupon in.

WOLRO-Luchtreiniging

SMERENBURG 47
2931 RB KRIMPEN A/D LEK
TEL. (01807) 1 89 12
(ledere avond tot 22.00 uur
en op zaterdag tot 17.00 uur).

BON

Gelieve mij te leveren:

De prijs: _____

Naam: _____

Adres: _____

Postcode + Plaats: _____

Gratis brochures: _____

Vogels zijn dol op Kasper Faunafood.

En gelijk hebben ze!

KASPER FAUNAFOOD

Postbus 300, 3840 AH Harderwijk, Telefoon 03410-15354

INTERNATIONALE HOBBY-BOEKHANDEL

LOCHEMSEWEG 75 - 7215 RA JOPPE (GORSSEL)

Encyclopedie voor de Vogelliefhebbers,
4 delen cont. of 12 x F. 30,00

Het Vogelparadijs in kleuren,
10 delen cont. of 10 x F. 18,00

Het grote kanarieboek, met 80 kleurenfoto's
en 182 blz. geill. tekst 6 x F. 10,50

Het grote kleurparkietenboek(grasp.) 64 kleur-
platen, 200 blz. geill. tekst 6 x F. 10,00

Australische papegaaien en parkieten, 32 pag.
kleurenf. en 184 blz. tekst cont. of 6 x F. 10,00

Kwartels en fazanten, 20 kleurplaten, 32 foto-
platen en 194 blz. tekst 6 x F. 10,00

Parrots of the World, met engelse tekst,
prachtige kleurplaten 6 x F. 22,00

Pheasants of the World 6 x F. 23,00

Parrots, Care & Breeding 6 x F. 21,00

Parrots, Lories & Cockatoos 6 x F. 11,00

Lories & Lorikeets 6 x F. 12,50

Parrots of S.-America 6 x F. 10,00

Gratis folders en catalogus op aanvraag.
Telefoon 05759-40 61

Over kleurkanaries

Tip vaak waardevol als richtlijn.

Veel goede raadgevingen op het gebied van de kanariekweek zijn te lezen in tijdschriften en boeken, die in verschillende soorten en op veel plaatsen te koop zijn. Ook zijn er dikwijls waardevolle tips te vinden in maandbladen. Dit alles zou de beginnende kanariekweker kunnen doen vermoeden, dat hij, zodra in het bezit daarvan, een soort gebruiksaanwijzing in handen zou hebben waarmee succes in de kweek gegarandeerd zou zijn. Dat is niet zo, maar dat wil niet zeggen dat betreffende tips onjuist zijn.

Integendeel, het zijn dikwijls erg goede raadgevingen die wij als richtlijn moeten zien en omdat de omstandigheden bij vrijwel alle kwekers onderling verschillen, zullen die tips juist aan de daar geldende omstandigheden aangepast moeten worden.

Op schrift gestelde ervaringen van liefhebbers, die al jarenlang vogels kweken zijn dikwijls erg waardevol, vooral als daarmee de gemaakte fouten duidelijk worden. Wees eerlijk fouten maken we allemaal, ook de ervaren liefhebber betrappt zich daarop maar als we weten hoe het beslist niet moet zijn, we al een stapje verder. Van eigen fouten alsmede van tekortkomingen van anderen kunnen we leren, voorwaarde is dat wij ze goed in ons opnemen zodat we niet in herhaling vallen door een soortgelijke fout het volgende seizoen weer te maken.

Als missers goed zijn doorgedrongen, zullen we er vanaf dat moment steeds rekening mee houden en dat wil zeggen dat ook bij de voorbereidingen tot de kweek, die toch al weer in het najaar beginnen, met voorzichtigheid gewerkt zal worden.

Zo wordt ons voorgesteld, dat we de kanariemannen tijdig van de popjes moeten afzonderen alvorens we starten met de kweek. We mogen aannemen dat tijdig ook bedoeld mag worden, van 6 tot 10 weken vóór de kweek zal aanvangen. In veel gevallen zal dat wel

goed gaan, echter wanneer de splitsing wordt doorgevoerd op een moment, dat de kanariepop al een echtgenoot heeft gevonden, dan is de kans groot dat in eerste instantie geen andere partner wordt geaccepteerd, ondanks de voorkeur van de kweker. Nu zal voor kweker A b.v. het moment van splitsing ± 1 oktober zijn, voor kweker B mogelijk pas 1 december. Dat tijdsverschil moeten we ook tot de verschillende omstandigheden rekenen want om welke redenen dan ook, er zal voor beide wel een goede motivering bestaan. Toch zal voor kweker A minder risico bestaan en zal hij minder kans hebben op vechtende vogels in de broedkooi dan bij kweker B het geval zal zijn. Beide moeten overgens de juist bij elkaar gebrachte vogels goed

A. v. Eck.

observeren en in geval van ruzie, deze opnieuw even een paar dagen scheiden. Daarna terugplaatsen bij voorkeur op het moment dat het al schemerdonker is, wil vaak wel succes hebben maar let op, het is niet altijd raak en de kans bestaat, dat u ondanks dat uw vogels volledig broedrijp zijn, deze wederom een korte tijd dient te scheiden. Ruzie makende vogels bij elkaar laten zitten is fout en brengt geen enkele oplossing. We hebben de partners als meest geschikt uitgezocht en proberen het dus een korte tijd later nog eens, met wat geduld zal het lukken.

Recent ervaren geen ruzie in de broedkooi, wel ontglipte steeds eenzelfde kanariepop bij elke gelegenheid die daartoe werd geboden, uit de broedkooi om dan ergens anders een kijke te gaan nemen tegen het voorfrontje van steeds dezelfde broedkooi. Kennelijk was het te doen om de daar geplaatste man, waarschijnlijk meer in trek dan de haar toegewezen echtgenoot. Een paring tussen die twee vo-

gels werd echter als ongeschikt gezien en er werd dus niet van partner verwisseld, ondanks het toch wel zeer duidelijke verzoek van de pop. Het resultaat was, een totaal onbevucht legsel, ruzie tussen die twee vogels was er niet maar dat was dan ook alles. Toen werd besloten, de door die pop begeerde man in een kooitje vóór betreffende broedkooi te plaatsen in de hoop dat de pop, reagerende op de zang van haar man zou gaan zitten en dat de haar toegewezen man daarvan gebruik zou maken. Dat lukte wel, resultaat was een voor driekwart bevrucht legsel. Waarschijnlijk was in beide gevallen de tijd van afzondering te kort geweest, mogelijk zelfs nog in combinatie met het moment van splitsing dat vroeger had moeten plaatsvinden. Waarschijnlijk zullen er veel minder problemen ontstaan als mannen en poppen zo ver uit elkaar geplaatst kunnen worden, dat ze elkaar niet kunnen zien of horen. Die mogelijkheid was er in het betreffende geval in verband met gebrek aan ruimte, helaas niet.

In de omschreven gevallen hadden zowel de scheiding als de plaatsing van de man in een afzonderlijk kooitje, succes. Hieruit mag u echter niet concluderen, dat dit de enig juiste manier is, integendeel.

Er zijn veel erg goede wegen te bewandelen om tot succes te komen, men dient daarbij steeds de bij u geldende omstandigheden niet uit het oog te verliezen. De oplettende, goed waarnemende kanariekweker zal steeds gebruik kunnen maken van tips uit boeken alsmede van raadgevingen van medeliefhebbers maar vergeet niet de aanwijzingen van de vogels zelf. Goed observeren is misschien niet makkelijk maar beslist wel nodig.

Gebruik maken van aanwijzingen wil niet zeggen, te werk gaan volgens een geschreven gebruiksaanwijzing met garantie op succes, want zo'n gebruiksaanwijzing bestaat er op het gebied van de kleurkanariekweek niet.

ysel

DE NBvV DICHTERBIJ XI

De speciaalclubs

Veel mensen reageren op het woord 'speciaalclub' heel eenvoudig met de vraag: wat is er dan zo speciaal aan die club? Eigenlijk is dat niet eens onlogisch, uit het woord speciaalclub zou terecht afgeleid kunnen worden dat het gaat om een speciale club. Dat is echter **niet** het geval, de speciaalclub is uit organisatorisch oogpunt een 'gewone' club, dus, met leden van dienstevolge een bestuur. Het woord speciaalclub heeft niets met de opbouw of de structuur van zo'n club te maken, het woord speciaal slaat op het doelvlak. **Alle** speciaalclubs verschillen van elkaar omdat ze ieder een ander doelvlak hebben, ze hebben allemaal een andere specialiteit.

Een oppervlakkige beschouwing van het vraagprogramma der NBvV maakt duidelijk dat het totale vogelbestand onder te verdelen is in groepen, dat is ook voor u niet vreemd. De speciaalclubs hebben ieder een speciale groep vogels als hoofdinteresse, zij specialiseren zich vrijwel uitsluitend op de gekozen doelgroep. Op dit moment kent de NBvV zes speciaalclubs, dat zijn:

- speciaalclub Europese vogels en hun hybriden;
- speciaalclub gras- en grote parkieten;
- speciaalclub insecten, en vruchtenetende vogels;
- speciaalclub Japanse meeuwen;

- speciaalclub vorm- en postuurkanaries;
- speciaalclub zebra-vinken.

Als u voor speciaalclub leest 'club speciaal voor liefhebbers van...' dan weet u wat met het begrip speciaalclub bedoeld wordt! De naam van de clubs maakt voldoende duidelijk welke de gekozen specialiteit is, van boven naar beneden kijkend kan inderdaad vastgesteld worden dat het om beperkte, soms zelfs zeer beperkte, groepen vogels gaat. Zes speciaalclubs binnen één NBvV is niet weinig, er moet toch een reden zijn voor zulke clubs?

De reden is net zo voor de hand liggend als de naam, de leden van die speciaalclubs hebben de intentie om juist van hun doelgroep zoveel mogelijk aan de weet te komen, zij willen gespecialiseerde voorlichting, in ieder geval meer dan een allesomvattende organisatie hen kan bieden. Er zijn nu eenmaal vogelliefhebbers die zich vastbitten in één bepaalde soort vogels, voor hen is de beschikbare informatie te snel uitgeput, zij gaan daarom op zoek naar 'geestverwanten' om informatie uit te wisselen over hun speciale voorkeur, slechts één stapje verder en er is een speciaalclub geboren.

Zo'n bundeling van gelijkgerichte zielen heeft voor de NBvV onmiskenbare voordelen, het inzicht in de betrokken groep vogels verdiept zich dusdanig dat daardoor automatisch kwaliteitsverbetering optreedt. Een oud spreekwoord zegt 'kennis is macht', dat is ook hier van toepassing, hoe meer je van je vogels weet hoe meer resultaten. De door de speciaalclubs vergaarde kennis blijft gelukkig niet binnen die club, door middel van voorlichting komt die kennis uiteindelijk bij ieder lid van de NBvV terecht, daarmee heeft iedere speciaalclub inmiddels haar bestaansrecht allang bevestigd.

Iedere medaille heeft z'n keerzijde, dat is ook hier het geval. Bundeling van gelijkgestemden levert liefhebbers op die van het deel waarin zij geïnteresseerd zijn ongelooflijk veel weten, als overkoepelende organisatie weet de NBvV van **alles** mee te praten, op het terrein van de speciaalclubs zijn de 'specialisten' duidelijk in het voordeel. Maar, soms is die meerkennis als argument gehanteerd om binnen de NBvV iets af te dwingen inzake de eigen specialiteit, in sommige gevallen heeft dat geleid tot irritatie. De NBvV is altijd bereid geweest om te luisteren naar de argumenten van de leden, luisteren is wel wat anders dan alles wat gevraagd wordt in te willigen!

Sommige speciaalclubs hebben een hoofdbestuur, als één der zittenden er eens vertelt dat hij/zij in het hoofdbestuur zit denken de meeste dat er over het bondsbestuur gesproken wordt, sommige speciaalclubs hebben een eigen TC, als een der leden vertelt dat hij/zij in de TC zit denken enz. enz. Een speciaalclub is onderverdeeld in distrikten, die distrikten wijken duidelijk af van de distrikten die binnen de NBvV aangehouden worden, opnieuw verwarring. Ongeacht welke organisatie dan ook ervaart zoiets als een organisatie in een organisatie, het is dus niet verwonderlijk dat ook binnen de NBvV zulke opvattingen ontstonden. Geruime tijd was er sprake van een koele verhouding tussen de NBvV en de speciaalclubs, gelukkig is die tijd voorbij, het bondsbestuur en de besturen van de speciaalclubs zijn om de tafel gaan zitten.

Dat heeft ondermeer opgeleverd dat een reglement voor de speciaalclub tot stand gekomen is, zoals altijd worden in dit reglement de rechten en plichten der speciaalclubs omschreven. Zeer duidelijk komt uit dit reglement naar voren dat het lidmaatschap

der speciaalclub altijd het predicaat 'secundair lidmaatschap' draagt, de speciaalclubs kunnen geen leden aannemen die geen lid zijn van de NBvV! Dat houdt in dat alleen afdelingsleden en verspreide leden lid kunnen worden van een speciaalclub, zo'n lidmaatschap is dus altijd een tweede lidmaatschap. Kijkend naar de resultaten die

geboekt zijn bij o.a. de grasparkieten, de zebra-vinken en de Japanse meeuwen kan de organisatie de speciaalclubs achteraf alleen maar dankbaar zijn. hun inbreng heeft zeker de vogels die zij beminnen op een veel hoger plan gebracht. Nu ook de organisatorische haakjes weggeslepen zijn hebben de speciaalclubs zich volmondig

en volwaardig geschaard achter art. 3 sub 1c van de statuten der NBvV, gelukkig maar.

De volgende maand zal de serie afgerond worden met het bespreken van de verspreide leden en een aantal andere zaken.

Over vogelvoeding

door: ing. J. v. Himbergen jr.

VOORWOORD

Mag ik mij allereerst even voorstellen? Ing. J. v. Himbergen jr. Menig aandachtig lezer zal de naam reeds bekend in de oren klinken, doch ietwat gereserveerd staan tegenover het voorvoegsel, deze zegt alleen, dat ik gestudeerd heb.

Momenteel ben ik als voedingstechnoloog werkzaam bij een bekend eiervoerfabriek en houd mij dagelijks met de voedingsproblematiek van onze vogels bezig, doch wat praktijkervaring betreft sta ik nog in de schaduw van mijn vader.

Daar echter de appel niet ver van de boom is gevallen, hoop ik dat deze schaduw kleiner zal worden, mede dankzij zijn bereidheid deze ervaring te willen overdragen. Niet alleen aan mij, maar aan alle vogelliefhebbers, die een welwillend oor hebben voor de vogelvoeding.

In samenwerking met mijn vader heb ik wegens zijn drukke werkzaamheden een deel hiervan ter hand genomen en wil gaarne het volgende onder uw aandacht brengen.

In de periode 1976-1979 heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de oorzaak van het verenplukken (en er mee spelen) en het verenpikken (en openen).

Dit onderscheid is gemaakt, omdat wordt verondersteld dat in het eerste geval veelrijke oorzaken buiten de voeding zijn aan te wijzen, terwijl in het tweede geval er sprake is van een voedingstekort. Door toevoeging van een aminozuurpreparaat via het drinkwater (soms zachtvoeder) is tijdens het onderzoek getracht dit voedingstekort op te heffen (zie Onze Vogels no. 9, september 1976, blz. 398-399.)

Vele vogelliefhebbers hebben destijds aan het onderzoek deelgenomen, doch meer dan 40% heeft geen resultaten teruggezonden. Hierdoor is het onverantwoord een statistische analyse te geven. Doch hier zal de vogelliefhebber niet in geïnteresseerd zijn. Toch willen wij u enige cijfers laten zien wel-

ke een beeld geven van de ingezonden reacties. Onderstaande tabel is ingedeeld in drie kolommen. De eerste kolom geeft een procentuele verdeling naar oorzaak van de diverse vogelsoorten. De tweede en derde kolom geven een beeld van kanaries resp. parkietachtigen afzonderlijk.

Deze uitsplitsing is mogelijk gezien het aantal ingezonden reacties per vogelsoort en tevens wenselijk daar enkele interessante verschillen werden geconstateerd.

- 1) zoals overbevolking, luchtstroming, temperatuurwisseling, te lage relatieve luchtvochtigheid, te hoge temperatuur, te sterke lichtbron, overbelichting etc.
- 2) wormen in het darmstelsel, bloedmijt, vederluis etc.

Op de eerste plaats willen wij u er op wijzen, dat de cijfers in de tabel niet absoluut geïnterpreteerd mogen worden, maar slechts een verhouding der oorzaken van het verenpikken (-plukken) weergeven. Immers het verenpikken (-plukken) wordt in het algemeen niet aan een enkele, maar aan meerdere oorzaken toegeschreven. Met deze gedachte in het achterhoofd mogen we aannemen, dat aan ongeveer tweederde van de probleemgevallen een voedingsgebrek ten grondslag lag. Dit voedingsgebrek bestond in 3/4 van de gevallen uit een eenzijdige voeding, d.w.z. te vetrijk voedsel en tekort aan gevarieerd eiwit (aminozuren) en 1/4 uit een te vochtrijk voedsel. De vogels kregen in deze gevallen dus onvoldoende eiwit (aminozuren) in hun dagrantsoen om een verenkleed te kunnen vormen en onderhouden.

Tabel: Oorzaak van verenpikken en/of verenplukken

oorzaak	alle vogelsoorten	kanaries	parkiet-achtigen
omgevingsfactoren ¹⁾	24%	32%	14%
voedingsgebrek	64%	68%	69%
parasieten ²⁾	12%	-	18%
	100%	100%	100%

Het verenpikken (-plukken) van de kanaries werd naast dit voedingsgebrek (68%) bevorderd door omgevingsfactoren (32%), waarvan 60% kon worden teruggevoerd tot overbevolkte voliëres van met name jonge kanaries. Bijkomende factoren zoals onvoldoende zitstokken, verveling, te felle lichtinval etc. gaan een rol spelen. Bij de parkietachtigen daarentegen werd het verenpikken (-plukken) naast een voedingsgebrek (68%) slechts in 14% van de gevallen veroorzaakt door omgevingsfactoren. Hier speelde overbevolking geen rol, maar wel factoren zoals luchtstroming, hoge temperatuur met lage relatieve vochtigheid, temperatuurwisseling etc.

Dit varieerde van het verplaatsen van een amazonepapegaai tot en met het plaatsen van een grijze roodstaart boven de verwarming, opdat de vogel het zeker niet koud zou hebben. Een andere voorkomende fout bij parkietachtigen is het bevestigen van de zitstokken direkt onder plastic golfplaten. Dit euvel kan men voorkomen door het iets lager plaatsen van de zitstokken en zorgen voor voldoende schaduw (bv. een boom) tijdens de warmste uren van de dag. Daarnaast werd bij 18% van de parkietachtigen hetzij wormen (14%) hetzij bloedmijt, vederluus (4%) geconstateerd.

Resumerend kunnen we stellen dat we in 65-70% van de probleemgevallen te

maken hebben met een voedingsgebrek en we dus kunnen spreken van het verenpikken en opeten ervan. Factoren zoals massale huisvesting bij jonge kanaries, verkeerde huisvesting (licht, temperatuur, relatieve vochtigheid) en parasieten bij parkietachtigen werken deze probleemsituatie verder in de hand. In een volgend artikel zullen we daarom de huidige voedingstoestand van onze vogels nader bespreken.

MÉÉR DAN 10.000 VOGELS 31e AZ - BUNDESVOGELSCHAU

De belangrijkste vogeltentoonstelling in Duitsland.
Op 3 en 4 december 1983 in de Stadthalle van Bremen.
Geopend van 10.00 tot 17.00 uur.

overkapt vogelvoerbakje met zuignap voor raambevestiging

Overkapt vogelvoerbakje met zuignap voor raambevestiging. Kan ook gebruikt worden - zonder zuignap - in uw tuin b.v. aan een boom, pergola etc. Tevens kunt U het uitneembare voerbakje gebruiken in uw voliëre of broedkooi. Het losse vogelzitje is bruikbaar in uw voliëre als aparte zitplaats voor uw vogels, om o.a. het verenpikken te voorkomen.

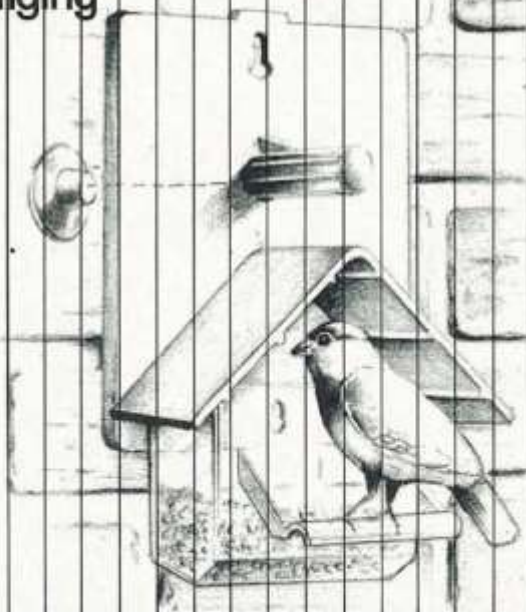
Vanaf 17 september t/m 10 maart
zaterdag van 8.30 tot 11.30 uur geopend.

U kunt onze artikelen kopen bij iedere goede
speciaalzaak. Informeer anders bij onze
fabriek.

Fauna metaalwaren b.v.
Hoofdstraat 138a
5171 DH Kaatsheuvel
Telefoon 04167-7 41 14
Corr.-adres: Postbus 146
5170 AC Kaatsheuvel

VOGELLIEFHEBBERS KENNEN 't

Bloedsomloop van de vogels

Prof. Dr. Anthonie Stolk

met illustraties van de schrijver

Vogels hebben een snelle hartslag. Elke vogelliefhebber kan dit ervaren door een vogel in de hand te nemen. Die hartslag is niet bij alle vogels gelijk, maar wisselt met de grootte en de activiteit van de soort. Ook het hartvolume blijkt vergeleken met dat van de mens en de zoogdieren groot te zijn. Zo klopt het hart van een mus *Passer domesticus* meer dan vijfhonderd maal per minuut en dat van een duif *Columba livia* 192 maal.

In het algemeen kan men zeggen dat grote, weinig actieve vogels in verhouding kleinere harten hebben dan kleinere actieve soorten. Iets dergelijks geldt voor het hartritme en de lichaamstemperatuur, die bij grote vogels lager is dan bij kletne. Zo heeft de gierzwaluw *Apus apus* een lichaamstemperatuur van ongeveer 45 graden Celsius, kolibries *Trochilidae* van 44 tot 45 graden Celsius, de knobbelzwaan *Cygnus olor* van ongeveer 41 graden Celsius en andere watervogels van 38 tot 40 graden Celsius.

Toch kunnen in de nacht sterke temperatuurdalingen bij vogels worden gestateerd: 25 graden Celsius bij een uil en 21 graden Celsius bij een jonge gierzwaluw. Dat vogels temperatuurdalingen tot een zekere graad kunnen verdragen, staat ongetwijfeld met hun op reptielen gelijkende voorouders in verband (de oervogel *Archaeopteryx lithographica* bijvoorbeeld, die ongeveer 150 miljoen jaar geleden in het tot het Mesozoïcum behorende Boven-Jura-tijdperk leefde). Zo vertonen zwaluwen *Hirunda rustica* belangrijke temperatuurdalingen om op die manier korte koudeperiodes tijdens de trek te kunnen overleven. Wordt de tempera-

tuur nog lager, dan klemmen de dieren zich aan elkaar vast en geraken zo in een toestand van verstarring.

Uit het zuidwesten van de USA is zelfs een winterslaaphoudende vogel (voor zover bekend de enige overigens) bekend. Het is de Nuttall-nachtzwaluw *Phalaenoptilus nuttallii*, die ongeveer drie maanden vastgeklemd in een rotspleet kan doorbrengen. De lichaamstemperatuur van zo'n volkomen verstart dier daalt daarbij van 42 graden Celsius tot ongeveer 20 graden Celsius. De vogels hebben hun warmbloedigheid onafhankelijk van de zoogdieren en de mens verkregen, maar toch blijken de verandering in de lichaamsbouw, waardoor die warmbloedigheid mogelijk is geworden, in deze groepen een opmerkelijke overeenkomst te vertonen.

Vermoedelijk heeft een bepaalde kolibriesoort (de dwergkolibrie *Mellisuga minima*, niet groter dan een hommelt) van alle gewervelde dieren de hoogste stofwisseling. De proefnemingen wijzen uit dat deze voor een vogel in rust vijftig maal (!) zo groot is als die van de mens. Een enorm hoge stofwisseling bijgevolg, die wij ons vrijwel niet voor kunnen stellen en die uiteraard slechts door een reusachtige voedselopname in stand kan worden gehouden. Zo'n kolibrie kan dan ook per dag ongeveer

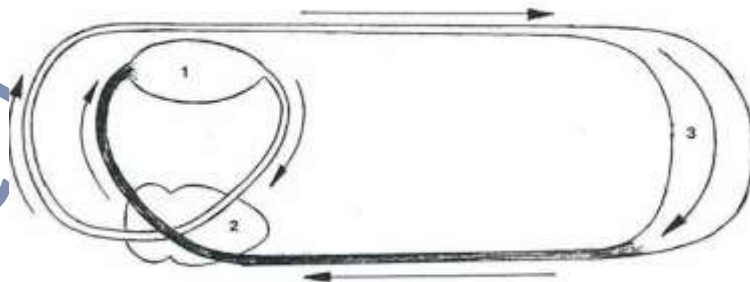
zijn lichaamsgewicht aan voedsel consumeren.

Bij kolibries vertegenwoordigt het hart dan ook ongeveer twintig procent van het lichaamsgewicht, bij de spreeuw *Sturnus vulgaris* ongeveer elf procent en bij de knobbelzwaan ongeveer acht procent. Reden te meer uiteraard om ons eens met het hart, de bloedvaten en de bloedsomloop van onze gevederde vrienden bezig te houden.

Evenals bij de overige gewervelde dieren is het hart een uit spieren bestaande pomp die het bloed stromend houdt en door het hele lichaam brengt. Daarvoor is een bloedvatensysteem vereist, dat uit een netwerk van bloedvaten bestaat. Op die manier blijkt het mogelijk te zijn dat de zogenaamde haarvaten (de kleinste bloedvaten, die slechts bij sterke mikroskopische vergroting kunnen worden gezien) het bloed met zuurstof en voedsel naar elke levende cel transporteren. De afvalstoffen kunnen daar worden opgenomen door het bloed om als bij een efficiënt reinigingsbedrijf naar de uitscheidingsorganen te worden gebracht: het koolzuur naar de longen en verschillende afvalstoffen naar de nieren (urine) en de huid (zweet). Een gesloten systeem bijgevolg waarbij geen begin of eind is te onderscheiden. Voor de aanvoer van zuurstof en voedsel bevinden zich de bevoorradingsstations langs die weg, respectievelijk de longen en het maag-darmkanaal.

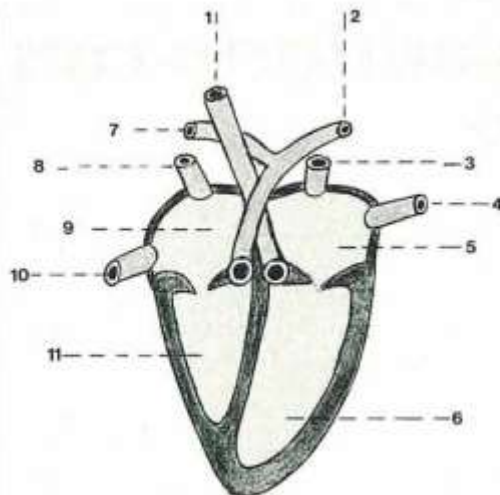
Onderweg vindt ook de aanvulling van bloedcellen plaats. Bij een klein gewerveld dier (een pasgeboren visje bijvoorbeeld of de staartzoom van een kikker-, padde- of salamanderlarve) kan men met een microscoop door de huid heen de rode bloedcellen door de bloedvaten zien bewegen: een indrukwekkend gezicht dat ieder eigenlijk eens moest hebben gezien. Bij vogels, zoogdieren en de mens speelt de

1. Schema van de bloedsomloop bij een vogel. Licht: zuurstofrijk bloed. Donker: zuurstofarm bloed. 1: long. 2: hart. 3: lichaam.

bloedsomloop een belangrijke rol bij het handhaven van een constante lichaamstemperatuur, het vervoer van de als een chemisch zenuwstelsel functionerende hormonen, het herstellen van verwondingen (bloedstolling!) en het bestrijden van ziekten. Al met al is het voor de serieuze vogelliefhebber van het grootste belang om daadwerkelijk met deze materie bezig te zijn.

Vogels, zoogdieren en de mens blijken de enige groepen te zijn, waarbij zuurstofarm- en zuurstofrijk bloed in de bloedsomloop geheel gescheiden worden gehouden. Het hart is hier immers een dubbele pomp, waarvan de linkerkant uitsluitend zuurstofrijk bloed doorpompt, terwijl de rechterkant uitsluitend zuurstofarm bloed behandelt. Op die manier wordt in het hart het uit de longen afkomstige zuurstofrijke, koolzuurarme bloed in het geheel niet vermengd met het uit het lichaam komende zuurstofarme, koolzuurrijke bloed. Het uit de lichaamshaarvaten terugkerende bloed komt door één onderste en twee bovenste holle aders in de rechter boezem aan. Vervolgens gaat het door naar de rechter kamer en daarvandaan door de longslagader naar de longen. Die longslagader blijkt namelijk voor elk van de longen een vertakking te hebben. In de haarvaten van de long vindt de uitwisseling van zuurstof en koolzuurgas plaats en dan keert het bloed door de longaders naar het hart terug, waar het in de linker boezem binnenkomt. Vervolgens komt het bloed in de linker kamer en wordt het bij de vogels vandaar door de aorta (hiervan is er slechts één aanwezig, aan de rechterkant) naar de slagaders en hun zijtakken gepompt. De voortzetting van de aorta wordt gevormd door de aorta of de grote lichaamsslagader. Met zijn vertakkingen brengt die het bloed door het hele lichaam, waarbij voedsel wordt opgenomen, zuurstof en voedsel voor afvalstoffen worden geruimd en afvalstoffen worden afgegeven, waarna door het bloed de terugkeer naar de rechter boezem van het hart kan worden aanvaard. De nieuwe rondgang kan nu worden gestart en zo hebben we hier te doen met een eindeloze kringloop. Langdurige stagnatie daarvan blijkt niet met het leven te verenigen te zijn en veroorzaakt onherroepelijk de dood: de zogenaamde hartdood. Na het beginnen van de bloedsomloop bij het zich nog in het ei bevindende vogelembryo wordt deze tot de dood van het dier voortgezet. Eenmaal in functie kan dit orgaan met geen mogelijkheid worden gemist.

2. Doorsnede vogelhart schematisch. 1: aorta of lichaamsslagader. 2: linker longslagader. 3: rechter longader. 4: linker longader. 5: linker boezem. 6: linker kamer. 7: rechter longslagader. 8: twee bovenste holle aders. 9: rechter boezem. 10: onderste holle ader. 11: rechter kamer.

De voortdurende stroming van zuurstofrijk en zuurstofarm bloed, die (zoals we al hebben gezien) volkomen gescheiden is, wordt door de hartkleppen mogelijk gemaakt. Op die manier komt de hoge bloeddruk tot stand en kunnen de verschillende, voor het lichaam belangrijke stoffen zo snel mogelijk worden verdeeld. Met behulp van proefnemingen kan men constateren dat slechts vogels, zoogdieren en de mens het stofwisselingsniveau, dat van dit systeem het gevolg blijkt te zijn, kunnen bereiken.

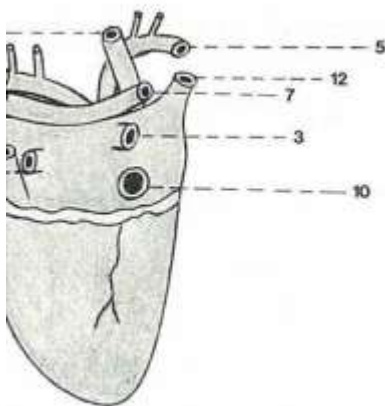
Gemiddeld hebben de vogels een snellere stofwisseling dan de zoogdieren en de mens. Wat de regeling en de handhaving van de lichaamstemperatuur betreft zijn deze groepen werkelijk uniek te noemen. Binnen bepaalde grenzen blijkt die lichaamstemperatuur immers volkomen onafhankelijk van de temperatuur van de omgeving te zijn. Daarom noemt men de mens en deze dieren warmbloedig of **homiotherm**, wat niet anders wil zeggen dan dat men hier met dieren met voortdurend dezelfde temperatuur heeft te doen, afgezien uiteraard van ziekte, activiteit en dergelijke. Tot de zogenaamde **poikilotherme** of koudbloedige gewervelde dieren behoren de reptielen, de amfibieën en de vissen, die in vergelijking tot de warmbloedigen in het algemeen wat trager zijn. Dat wil zeggen: bij lagere temperatuur, want ieder die wel eens een tropisch aquarium op de juiste temperatuur heeft gezien (en wie heeft dit nu eigenlijk niet?) weet maar

al te goed dat ook vissen een grote activiteit aan de dag kunnen leggen, in het bijzonder in de voortplantingstijd. Bij lage temperatuur zijn ze echter inderdaad traag en inactief.

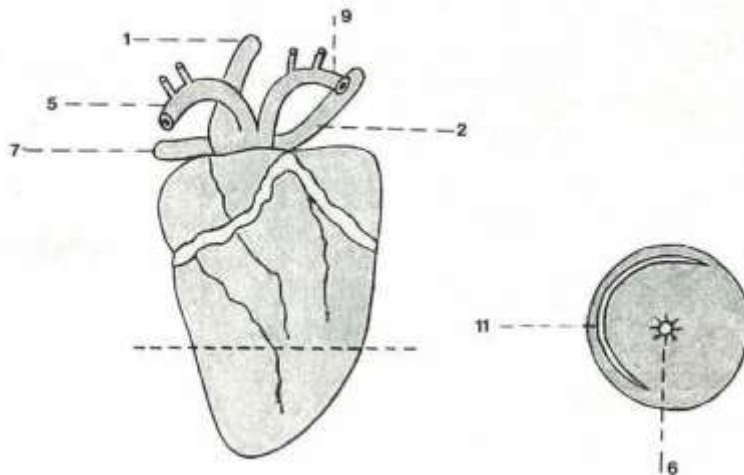
Bij de vogels wordt de warmbloedigheid bevorderd door de grote hoeveelheid voedsel die wordt opgenomen alsmede door de bouw van de longen. De versnelling van de levensprocessen die met de toename van de hartslag er van de bloeddruk in verband staat blijkt regelrecht door deze warmbloedigheid tot stand te komen. Als gevolg van deze stijging van de lichaamsprestaties bleken de vogels als uitgesproken pioniers hun woonplaats in moeilijk bewoonbare gebieden te kunnen kiezen en deze in het slechte seizoen te verlaten. Het verschijnsel van de vogeltrek, die voor verschillende soorten zo karakteristiek is en tot de meest interessante verschijnselen van het hele natuurgebeuren behoort, blijkt hiermee eveneens nauw samen te hangen. Als warmbloedig organisme moet het zich in het ei bevindende vogelembryo al van buiten af warmte krijgen toegevoerd. Zoals bekend gebeurt dit bij het broedproces. Door het embryo kan immers niet voldoende eigen warmte worden geproduceerd.

Het merendeel van de vogels blijkt na het uit het ei komen aanvankelijk niet tot het vasthouden van warmte in staat te zijn, althans niet in voldoende mate. Adélie-pinguïns *Pygoscelis adeliae* zijn met een goed-isolerend donskleed bedekt, maar toch kunnen ze op de leeftijd van drie dagen spoedig te gronde gaan als ze niet door een deel van het onderlichaam van het ouderdier worden verwarmd. Zijn ze vijf dagen oud geworden, dan kunnen ze gewoonlijk hun eigen lichaamswarmte in stand houden en beschikken ze over eer

3 Vogelhart. Boven: rugzijde. Midden: buikzijde. Onder: doorsnede. 1: aorta of lichaamsslagader. 2: linker longslagader. 3: rechter longader. 4: linker longader. 5: rechter naamloze slagader. 6: linker kamer. 7: rechter longslagader. 8: linker bovenste holle ader. 9: linker naamloze slagader. 10: rechter onderste holle ader. 11: rechter kamer. 12: rechter bovenste holle ader.

voorste deel van het lichaam bevindende aders. Dit is het punt waar de lymfe in de bloedsomloop terecht komt. Die lymfe beweegt zich bij het merendeel van de gewervelde dieren en de mens uitsluitend als gevolg van de door lichaamsbewegingen veroorzaakte druk. Bij de embryo's van een groot aantal vogelsoorten blijken kloppende lymfesharten ter versterking van de lymfestroom aanwezig te zijn. Bij veel vogels functioneren die lymfesharten na het uit het ei komen echter niet meer. Geen regel echter zonder uitzondering en zo zien we dat bij sommige vogelgroepen die merkwaardige lymfesharten ook in het latere leven als pompen blijven functioneren, zo bijvoorbeeld

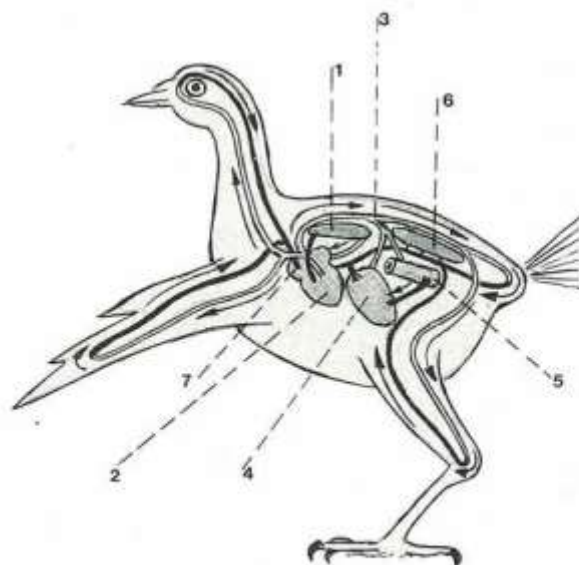
4. Schema van de bloedsomloop bij een vogel. Licht: zuurstofrijk bloed. Donker: zuurstofarm bloed. 1: long. 2: hart. 3: aorta. 4: lever. 5: darm. 6: nier. 7: bovenste holle ader.

bij de eenden *Anatidae* en de zangvogels *Passeriformes*. Ongetwijfeld zullen er in dit opzicht nog wel meer vogelgroepen zijn, maar dit alles is nog niet volledig onderzocht en wacht nog op de belangstelling en tijdrovende arbeid van een in dit opzicht deskundige. Door het lymfevatensysteem worden afvalstoffen uit de omgeving opgenomen en vetstoffen vervoerd. Tevens blijkt het lymfevatensysteem de bestrijding van infecties door middel van witte bloedcellen te ondersteunen. Lymfeknopen werden slechts bij enige vogelsoorten geconstateerd. Bij de mens en een groot aantal gewervelde dieren dienen deze voor het filtreren van de lymfe, waarbij bacteriën en andere ziektekiemen stelselmatig worden vernietigd. Deze extra beveiliging wordt bij de meeste vogels dus gemist en dit is ongetwijfeld als een nadeel te beschouwen.

constante lichaamstemperatuur.

Loop- of grootpootvoeters *Megapodiidae* uit Nieuw-Guinea en Australië, die hun eieren in bladerhopen of in de omgeving van verse lava of hete vulkanische bronnen laten uitbroeden (de boskalkoen *Alectura lathamii* en de thermometervogel *Leiposa acellata* behoren ertoe) nemen in dit opzicht een merkwaardige positie in. De eieren kan men na twee weken uit het nest nemen, bij dertig graden Celsius bewaren en dan blijken ze toch nog te kunnen uitkomen. In het ei wordt door deze vogels al meer warmte dan bij andere soorten ontwikkeld. Dit blijkt door het bezit van zeer grote dooiers mogelijk te zijn, waardoor men over een grote hoeveelheid reservevoedsel kan beschikken.

En nu nog iets over het lymfevatensysteem. Dit is zo nauw met het bloedvatensysteem verbonden, dat beide systemen eigenlijk in één adem moeten worden genoemd en men het ene goed beschouwd niet zonder het andere kan behandelen. De vaten van dit systeem hebben een bijzonder dunne wand en ze blijken op verschillende plaatsen in het lichaam parallel met het bloedvatensysteem te lopen. De plasma-achtige vloeistof, die zich in de ruimtes tussen de organen en tussen de cellen bevindt, wordt door de lymfevaten verzameld. Deze vloeistof die lymfe wordt genoemd, gaat in voortdurend grotere vaten over, die uitmonden in zich in het

NIEUW

NA PLM. EEN JAAR TESTEN DOOR
PROMINENTEN, NU VOOR IEDERE
VOGELLIEFHEDER
VERKRIJGBAAR.

NIEUW

SPECIAAL VOOR TROPISCHE
EN ANDERE SIROVOGELS.

ZUIVER NATUURPRODUCT UIT HET VERRE OOSTEN BURUNG-LI

Absoluut geen doping, geen anti-bioticum,
doch een puur natuurlijk extract.

BURUNG-LI Onderdrukt stress

BURUNG-LI Verhoogt de geslachtsdrift en
de vruchtbaarheid

BURUNG-LI Stimuleert de groei van de
jonge vogels

BURUNG-LI Bevordert een snelle en
voorspoedige rui

BURUNG-LI Activeert de kleur en geeft de
vogels een natuurlijk en gezond
verenpak.

Bevat een groot aantal vitamines, sporen-
elementen, aminozuren en het belangrijkste
AUXINEN (zie encyclopedie).

Kan (indien nodig) worden toegediend met
andere producten zoals glucoses, medicijnen
etc. etc.

BURUNG-LI wordt sterk geconcentreerd
geleverd. Het zuiver natuurlijk extract is
vloeibaar en wordt door het drinkwater
vermengd. Een flacon met pipet is voldoende
voor 200 liter drinkwater

Prijs f. 35,- per flacon (incl. verzendkosten).

Gebruiksaanwijzing en inhoudsopgave wordt
bijgeleverd.

BURUNG-LI is verkrijgbaar en telefonisch
te bestellen bij:

DIERENARTS C. J. v.d. Brink (gespec. in vogels)
Capucijnerstraat 76b, Tilburg, tel. 013-432867.
Kliniek v.d. Sluis, Dierenarts
Kliniek Breukelen, Straatweg 5, tel. 03465-70243.
Kliniek Vlaardingingen, Sportlaan 139, tel. 010-700584.
DIERENARTS P. C. M. Haffmans,
Gasthuisstraat 24, Tegelen, tel. 077-32247.

En bij alle vogelspecialisten.

Bottled by: SHOCK HOLLAND Ltd., Distributeur
Postbus 192 - 1270 AD Huizen (NH)
tel. 02152-58783.

Het kweken met Europese Wildzangvogels

door Wiel Höppener

Water

Water, een kort woord, waarin een hele wereld verschoelen ligt. We vinden het allemaal zo vanzelfsprekend als we de kraan opendraaien en er komt dan zuiver, gefilterd drinkwater te voorschijn. Water is een kostbaar iets, dat echt we even onze aandacht verdient. Immers, alle oorsprong van het leven begint in het water en zonder water, is er geen verder leven mogelijk.

Na de zuurstof, is water de belangrijkste chemische stof, die nodig is voor het ontstaan en het voortbestaan van het leven. Water kan in drie vormen voorkomen: n.l., vast als ijs, normaal vloeibaar en gasvormig als waterdamp. Water is een natuurelement en onze aarde bestaat voor méér als de helft uit water, zo hebben we op de lagere school reeds geleerd. Waarom, zult u denken, gaat hij in een vogelblad nu schrijven over water? Wel, om de eenvoudige reden, dat water ook in het vogelleven onontbeerlijk is. Denken we maar een aan: drinkwater, badwater, water om de luchtvochtigheidsgraad in het vogelverblijf te regelen, water om drink- en voederbakjes uit te wassen, water als oplosmiddel en ga zo maar door. We zullen een en ander eens nader bekijken.

Het drinkwater.

De eisen die wij aan het drinkwater voor onze vogels moeten stellen, moeten dezelfde zijn als voor het menselijk gebruik. Het moet dus zuiver zijn en mag geen ziektekiemen bevatten. Hygiëne is een eerste vereiste en hier bedoel ik letterlijk mee: 'dagelijks vers drinkwater'. Als u het dan met mij eens kunt zijn, dat we onze vogels dagelijks vers drinkwater moeten geven, in een zuivere drinkfles om ziekte te bestrijden en/of te voorkomen, dan nog mogen wij niet uit het oog verliezen, dat er na verloop van tijd een vette aanslag aan de binnenkant van de drinkfles verschijnt. Dit wordt veroorzaakt door de vogels die bij het drinken nog voedselresten aan hun snavels hebben. Deze voedselresten verontreinigen het water en vormen de vette aanslag in de drinkfles. Het schoonmaken van de fles is eenvoudig. Een handje vcscherp zand in de fles, hier wat water aan toevoegen, even flink schudden en de fles is weer glanzend schoon.

Het dagelijks uitwassen van de drinkbakjes- of flessen, wordt door velen met een Franse slag afgedaan. Vaak is dat gewoon slordigheid. Er zijn vogelliefhebbers die zweren bij regenwater, als drinkwater voor hun vogels. Jaren geleden heeft men mij dit ook willen aanpraten. Gelukkig ben ik toen zo (eigen)wijs geweest, om deze raad niet aan te nemen. Immers, het regenwater dat we kunnen opvangen via de regenpijp, daar zit alle troep in die op de daken ligt, van rottende bladeren en opgewaaid stof, tot de uitwerpselen van duiven en andere rondvliegende vogels, die vele ziektekiemen kunnen bevatten. Dit alles komt in de dakgoot te recht en belandt via de regenpijp in de regenton.

Wie wel eens de dakgoot van zijn huis heeft schoongemaakt en daar een emmer vol dikke drabbes heeft uitgekrabt, die zal het met mij eens zijn als ik zeg: 'noot regenwater als drinkwater voor mijn vogels'. En wat te zeggen van de zure regen, waar je tegenwoordig hoe langer hoe meer over hoort. Ik houd het op het zuivere en frisse water uit de kraan. U toch ook hoop ik.

Het volgende geval heb ik enkele jaren geleden meegeemaakt. Een oude bekende vogelliefhebber had een mooie, ruime en goed bepianete voliére. Een voederhuisje met een dakje erboven, kortom alles prima voor elkaar. Edoch, één deel miste ik, n.l. een drinkfles. Op mijn vraag waar de vogels moesten drinken, wees hij lachend naar een oude deksel van een zinken wasketel met een doorsnede van zo'n 80 cm. Deze deksel stond half vol regenwater dat bruin/groen zag van de algen en de vogelpoep, waaruit dus bleek dat de vogels het ook als bad gebruikten bij gebrek aan iets anders. Mijn vogels krijgen het hele jaar géén ander drinkwater, zei de man, want in de vrije natuur drinken ze dat ook en die groene algen zijn gezond voor de vogels, aldus de vogelaar.

Nou, geef mijn portie dan maar aan Fikkie, dacht ik bij me zelf. Maar, ik kan me zo voorstellen, dat zelfs een dorstige in de woestijn, dit smerige, stinkende water niet zou drinken. Enfin, ieder heeft recht op een eigen mening. Overigens, de man in kwestie heeft nu geen vogels meer zo heb ik uit betrouwbare bron vernomen.

Het badwater

Ja, voor het badwater gelden eigenlijk dezelfde normen als voor het drinkwater. Hoewel badwater geenszins als drinkwater bedoeld is, is het geen zeldzaamheid, dat de vogels alvorens te baden, eerst van dit water drinken. Het moet dus ook zuiver en fris zijn. En over hygiëne gesproken. Wist u dat veel vogels hun badwater slechts eenmaal gebruiken. Daar-teenover staat dan weer, dat er andere vogels zijn die net zo lang in het badje ploeteren totdat er bijna geen water meer in is. Hoe het ook zij, vers badwater, niet te laat op de dag verstrekken en weer tijdig weghalen, zodat de vogels weer volledig opgedroogd op stok kunnen gaan, maar dit laatste wist u natuurlijk al lang.

De luchtvochtigheid

De laatste jaren zijn ook de minder preciese vogelliefhebbers hoe langer hoe meer gaan inzien, dat de luchtvochtigheidsgraad in hun binnenvolières en vogelkamers, zeer belangrijk is. De relatieve luchtvochtigheid (dat is de hoeveelheid water die in de lucht opgelost is), speelt een belangrijke rol in het dagelijkse leven van mens en dier. De ideale vochtigheidsgraad ligt tussen de 50 en 70% bij een omgevingstemperatuur van 21 graden Celsius. Om een en ander te controleren, hebben veel vogelliefhebbers in hun vogelverblijf de op het Bondsbureau verkrijgbare thermometer/hygrometer opgehangen. Voor waar géén overbodige luxe en zeker onmisbaar in het broedseizoen.

Elke verandering van de omgevingstemperatuur, heeft ook een verandering van de vochtigheidsgraad tot gevolg, met dien verstande dat bij een temperatuurstijging de relatieve luchtvochtigheid daalt en omgekeerd dus, stijgt bij een dalende temperatuur.

Wanneer in een vogelverblijf een **te lage** vochtigheidsgraad heerst, dan is de lucht te droog. Deze droge lucht veroorzaakt het uitdrogen van het verenkleed met als gevolg dat dit niet meer nauwsluitend is en de vogels extra energie verliezen voor het handhaven van hun lichaamstemperatuur. We kunnen dit verhelpen, door in het vogelverblijf vernevelaars

of verdamperen te plaatsen (eenmaal aangeschaft heeft u daar jaren lang plezier van) of eenvoudigweg de vloer in de ruimte flink nat te maken.

Een **te hoge** vochtigheidsgraad in het vogelverblijf is ook niet goed. Dit bevordert in hoge mate de ontwikkeling van parasieten, wormen, bacteriën enz. Let hier vooral op de plaatsen waar regelmatig het badwater staat. Zelfs op de houder van de drinkfles kun je dan wel eens de zo gevreesde bloedluis tegen komen. Een goede ventilatie helpt meestal om de te hoge vochtigheidsgraad te verlagen.

Water in gebonden vorm

Wanneer ik op mijn dia-lesing de bessen behandel, dan begin ik steeds met de volgende zin: 'een vogel drinkt net zoveel water uit de drinkfles of drinkbakje, als hij dorst heeft'. Maar sportvrienden, er zijn meer manieren waardoor de vogel vocht (water) naar binnen kan krijgen. Eén daarvan zijn de bessen. In de nazomer geven veel vogelliefhebbers (ik ook) hun vogels bessen, in de wetenschap dat deze bessen een hoog vitamine C gehalte hebben en dat komt de vogels goed van pas o.a. met het oog op de rui. Een extraatje dus, prima. Maar mensen, weet dan wel wat je doet. Deze bessen bestaan voor méér als de helft uit water en door deze in ruime mate te voeren, krijgen de vogels die deze bessen lekker vinden, méér vocht naar binnen als goed voor hun is. Dit kan leiden tot darmstoornis, diarée enz. Heeft u wel eens gezien hoe waterig de uitwerpselen zijn van de merels, als ze uw vuurdoornstruik geplunderd hebben? Ik bekijk dat elk jaar met veel interesse, want tegen mijn schuurtje staat een vuurdoornstruik. Soms meer als twintig bessen worden door de merels achter elkaar naar binnen geschrokt en dat gebeurt zo een paar keer per dag. Dat dit een beetje te veel van het goede is, hoeft geen betoog. Daarom vogelliefhebbers, geef uw vogels rustig wat bessen, maar doe dit met mate. De vogel zelf kan niet bepalen hoeveel water hij opneemt, als hij zich te goed doet aan de lekkere bessen.

Water als oplosmiddel

Om bepaalde enzymen hun werking te laten verrichten is er water nodig, b.v. om eiwitten te ontbinden in aminozuren. Deze ontbonden aminozuren worden met behulp van water door de darmwand naar het bloed getransporteerd. Ook het drinkwater kunnen we aanwenden als oplosmiddel om extra energie toe te dienen aan zieke vogels die niet meer in staat zijn om normaal te eten. Ik denk hier aan het oplossen van honing of druivensuiker in het drinkwater. Beiden zijn grote energie leveranciers en kunnen de verzwakte vogels weer op krachten brengen. Ook vitamines en sporenelementen kunnen in het drinkwater worden opgelost. Overtollige vitamines (B + C) in water opgelost, worden op natuurlijke wijze door het vogellichaam uitgescheiden (afgevoerd).

Water als transportmiddel

Tenslotte dient water ook nog als transportmiddel. Alle opgenomen voedsel en ook alle opgeloste stoffen, worden met behulp van het bloed, dat een groot gedeelte water bevat, naar de juiste plaats in het lichaam getransporteerd. Evenzo de afvalstoffen die op hun beurt op dezelfde wijze worden afgevoerd.

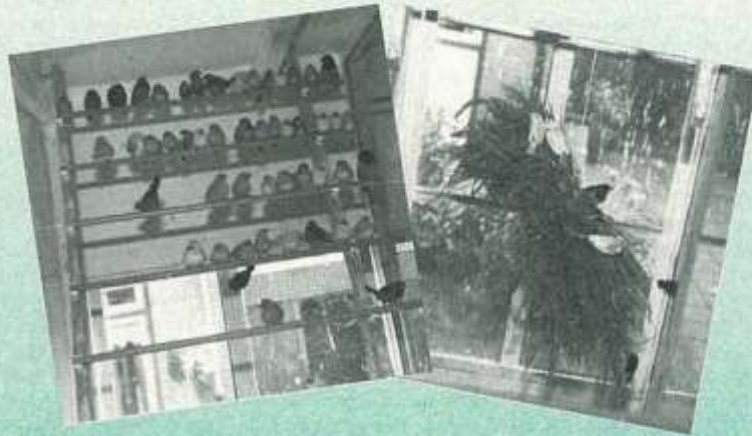
Samenvattend kunnen we dus concluderen, dat onze vogels evenals wij mensen, het niet lang zonder water kunnen stellen.

Tot de volgende keer. Wiel.

Litt. De Vogelwereld
Oct. '79 J.P. Dupont

AKTIVITEIT of VERVELING, laat uw vogels spelen.

Vooral na de broedperiode hoort men wel eens klachten van liefhebbers dat hun vogels, die dan dikwijls in groten getale in kooien of vluchten zijn ondergebracht, zich vijandig ten opzichte van elkaar gaan gedragen.

Er kunnen dan werkelijk finke ruzies tussen (op)vliegende bazen en/of bazinnen ontstaan, zodanig zelfs dat verwondingen niet zijn uitgesloten.

Om te voorkomen dat er tussen onze vogels bij herhaling trammelant optreedt zou de beste oplossing zijn om niet te grote aantallen vogels in één kooi of vlucht onder te brengen. Maar niet iedere liefhebber is gezegend met een ruim vogelverblijf. Overbevolking is dan het gevolg en dan komen de problemen vanzelf. De meesten van ons houden dikwijls meer vogels dan goed zou zijn, voor zowel vogel als liefhebber. Het komt nu wel voor dat op een te kleine leestrimte teveel vogels worden gehouden en bij een voortreffelijke kweek (kwantiteit) is de kooi vrij vlug overvol, alvorens in vogeltermen te blijven.

Om dat te voorkomen selecteert menig liefhebber vrij vroeg om daardoor plaats te scheppen voor de overgebleven fledeleraam die dan uiteindelijk hun vleugels kunnen uitslaan. Deze laatste maatregel is voor een vogelhouder ook niet erg makkelijk, want sommigen onder ons denken dat alle gekweekte producten in het najaar als JT vogel geschikt zijn, houden alles aan tot ver na het broedseizoen, waardoor veel vogels langere tijd in een te enge ruimte moeten doortbrengen. Doordat de vogels zich gaan vervelen komen ze tot

veren plukken en ontstaan vechtpartijen soms tot bloedens toe. Het gevolg daarvan is weer dat ingrijpen gewenst is.

Er zijn natuurlijk prachtige hulpmiddelen in de handel - overigens ook zelf te vervaardigen - zoals afzonderlijke zitstokken - waardoor de ene vogel de andere niet kan bereiken. Allemaal prachtig, maar de activiteit van uw vogels is daar denk ik niet mee gediend. Nu zal een kritisch lezer bij zichzelf al hebben gedacht, vechten is ook activiteit. Groot gelijk. Een vechtpartijtje is niet uit te sluiten, hoest ook niet te worden uitgesloten, maar herhaling en dan zodanig dat er ongelukken ontstaan, dat kan nooit de bedoeling zijn van het houden van vogels.

Tekst: E. Kint

Om ervoor te zorgen dat uw vogels kunnen spelen komt u gemakkelijk aan speelgoed. Het vechtende gedrag voorkomend uit verveling, het vleugel aan vleugel tegen elkaar zitten op stokken is kosteloos op te lossen.

Aan een van de zitstokken die in uw volière zijn aangebracht, hangt u een grote bos (halfrijpe onkruidzaden en graszaden). Uw vogels genieten dat het een heve lust is, ze duiken van de zitstokken de spoelstuk in en vermaken zich opperbest. De bos kan men samenbinden met een stuk touw en als men er dan voor zorgt dat het geheel lekker heen en weer kan schommelen, zodat de vogels die op de bos gaan zitten alle nodige moeite moeten doen

om het evenwicht te bewaren, dat heeft men het beoogde doel bereikt. Door het geschommel en de lust om de zaden op te pikken zijn de vogels zo druk in 'touw dat ze geen tijd meer hebben om medebewoners lastig te vallen met verenplukken of nog rigoureuzere aanvallen te plaatsen.

Afhankelijk van het aantal vogels dat in het bewuste vluchtje is ondergebracht, zult u merken dat de bos met zaden in een ruime van tijd is leeggegeten door de aktieve vogels. Men dient er wel voor te zorgen dat dan weer nieuw speelgoed voorhanden is. Het kan ook in het geheel geen kwaad meerdere bossen in de volière te hangen. De activiteit van uw vogels neemt afleert maar toe en het is een goede aanvulling op uw zaadmenu en tevens een (kleine) besparing op de onderhoudskosten. Zorg er wel voor dat u het graszaad en of andere zaden wel op die plaatsen haalt waarvan u met zekerheid weet dat er niet met giftige stoffen is gespoten, ook niet in de direkte omgeving.

Welke vogelsoort het ook betreft, het is voor alle zaadeterende vogels zeer goed. Probeer het eens en u zult zelf zien hoe verzigt ze zijn op datgene wat u ze op deze manier aanbiedt. Het verlost u als vogelliefhebber in ieder geval van een probleem.

Doordat u op zoek moet voor het benodigde materiaal voor uw vogels, hebben zij ook hun verzorger beet, niet komt zo ook weer in de natuur en wie weet wat men daar allemaal nog kan beleven. De vogelwereld vindt de paald niet in uw volière.

VAN HET DISTRICT FRIESLAND

Een provincie waar een grote verscheidenheid aan natuur verenigd is. In het zuiden en oosten een behoorlijke bebossing, het midden en westen de weiden en in het noorden de klei met zijn bouwgronden, dit alles afgewisseld met de vele meren. In het westen afgebakend door het IJsselmeer en het natuurgebied 'De Waddenzee' waarin de eilanden als afsluiting in het noorden. Door deze verscheidenheid komt er in onze provincie een grote variëteit aan dieren c.q. vogels voor. Mede hierdoor komt het waarschijnlijk dat de inwoners onzer provincie een grote belangstelling voor o.a. het vogelleven aan de dag leggen, waarvan o.a. de plaatselijke vogelwachten een sprekend voorbeeld zijn. Die liefde voor de vogels vinden we natuurlijk terug in het houden en kweken van volierevogels, zodat we zeggen kunnen, dat er in onze provincie een behoorlijk aantal vogelliefhebbers zijn, waarvan een deel aangesloten is bij afdelingen van onze jubilerende Ned. Bond van Vogelliefhebbers. Dat er steeds meer vogelliefhebbers de weg naar een lidmaatschap van de bonden vinden, moge blijken uit de volgende gegevens: De laatste

10 jaar is ons district uitgebreid van 1515 leden naar 2271 leden, een groei van 755 leden oftewel bijna 50%. Om je hobby optimaal te beleven, zul je bij vele anderen je licht op willen steken en van gedachten willen wisselen, hetgeen bij een grotere ledental veel beter plaats kan vinden, en eendrachtig zullen we veel meer kunnen presteren. Uiteraard is deze groei mede debet aan het feit dat de deelname aan de diverse tentoonstellingen groeiende is. Wanneer we de laatste jaren van onze distr.-tentoonstellingen bezien, dan

blijkt ook dat we hier die grotere deelname ook terug kunnen vinden. Had den we 5 jaar terug een aantal van 880 vogels, de laatste T.T. waren er maar liefst 1365 vogels ingezonden hetgeen 55% meer betekent. De laatste jaren blijkt er bij de afdelingen ook een steeds groter wordende belangstelling om een distr. T.T. te organiseren. Uiteraard is dit voor het distr. bestuur en zeker voor onze hobby een bijzonder verheugend feit. Van de kampioenen onzer laatst gehouden distr. T.T. hierbij een foto, waarbij we een ieder van ons

De

district op willen roepen ook dit jaar op onze distr. T.T. te Heerenveen in te zenden, wie weet bent u dit jaar de kampioen. Een bijzonder mooi moment bij de opening van de laatste distr. T.T. te St. Annaparochie was het onthullen van onze eigen distr. vlag. Toen het distr. bestuur in de Okt vergadering toestemming kreeg om zo'n vlag te laten maken, is zij spoorlags bezig gegaan, om dit te realiseren. Bijzonder blij waren we dan ook om onze vlag, door spontane medewerking van enkele leden, reeds op de eerstvolgende distr. T.T. en op de Bonds T.T. te Breda te zien (wapperen) en niet zonder trots laten we hem in 'Onze Vogels' zien, met een kleine uitleg. De blauw witte banen van de Friese vlag, met daarin de pompeblèden, voor elke afdeling één, elke afdeling kan zijn code hierin terug vinden. De oplettende lezer zal zien, dat er een paar pompeblèden zonder code zijn, waaruit mag blijken dat we

wensen en verwachten, dat er nog enkele afdelingen bij zullen komen, b.v. in Sneek. Wat onze Bonds T.T. te Breda betreft, steeds meer leden sturen hun vogels gezamenlijk in via de organisatie van ons district, alleen Breda ligt wel erg ver van Friesland, zodat een plaats dichterbij de liefhebbers hier erg welkom zou zijn. Aan het slot willen we nog even in gaan op het distr. bestuur. Was het zo dat 15 à 20 jaar geleden er nogal wat bestuurswisselingen incl. voorzitters (toen distr. commissaris) plaats vonden, vijftien jaar geleden is daar verandering in gekomen met het tot voorzitter verkiezen van dhr. J. Forsten. Dat dit een goede was moge blijken uit het feit, dat hij vijftien jaar lang zonder onderbreken voorzitter is gebleven met weinig bestuursmutaties in die periode. Helaas moest hij door ziekte een eind aan zijn activiteiten als voorzitter maken, doch hem kennende, zal hij zeer zeker voor zover in zijn

vermogen ligt, bezig blijven met zijn (onze) hobby. Jaap, uit naam van alle vogelliefhebbers willen we je nogmaals danken voor alles wat jij voor onze hobby gedaan hebt, en de wens uitspreken, dat we je nog vaak in goede gezondheid mogen ontmoeten. Langs deze weg wil het distr. Friesland de wens uitspreken, dat de groei die we de laatste jaren meegemaakt hebben in ons district, ook de komende jaren door mag gaan. Dit niet alleen voor ons district, doch zeer zeker voor ons gehele land, zodat we na verloop van tijd kunnen lezen: N.B.v.V. heeft vijfthduizendste lid ingeschreven. De wisk fan it distrikt Fryslân is dan ek bûnsbestjoer en leden fan de Nederlânske Bûn fan Fûgelleafhawwers, fan herte loekwiske mei it fyftichjiernich bestean fan ús bûn!

Distr. bestuur, Friesland.

KALENDER 1983 Meindert de Jong

CUBA FLAMINGO

Ik geloof niet dat de benaming 'Cubaflemingo' in de officiële ornithologische literatuur voorkomt. Ongetwijfeld is dit een op Cuba voorkomende ondersoort van de rode of grote flamingo, die domicilie heeft in grote delen van het Westindisch gebied. Rode flamingo's zijn grote oranjerode vogels met lange rode poten, zeer dunne lange hals en een vreemde banaanvormige snavel. Vliegend wordt de hals ver naar voren en de poten naar achteren gestrekt. De grote slagpennen zijn zwart en deze contrasteren prachtig met het overige oranjerood. Het voedsel

van de flamingo's bestaat uit kleine diertjes of microscopische plantjes uit de zachte modder of water. De snavel is in het midden scherp 'geknakt'; tijdens het foerageren is de bovenste helft onderaan in het water en het onderste deel boven. Water (of zeer weke modder) worden in de snab opgezogen, waarna de genoemde kleine organismen door speciale voorzietigheden binnenin de snavel gevangen worden en als snavelkost dienen. 'Rubbish' of te wel hetgeen dat niet eetbaar is wordt terugggegeven. Het nest is een kegelvormige modder-

heuvel van 15-30 cm hoogte en ligt gewoonlijk midden in een lagune, omgeven door water. De top is enigszins uitgehold en hierin komt het langwerpige-elliptische ei te liggen. (Ik heb op Bonaire de nesten wel gezien, maar nooit kans gezien er vlak bij te komen. Jammer!) Flamingo's zijn erg gevoelig voor menselijke verstoring. Dat hebben we gezien tijdens de oorlogsjaren. De kolonies werden onnodig door Amerikaanse militairen verstoord op Bonaire en 7 jaar lang lieten de vogels zich niet zien. Gelukkig zijn ze nu weer terug.

Nieuwe vogelsoorten voor onze kwekerij, kooi, voliëre en T.T.

Nu de australische prachtvinken door iedereen gekend en gekweekt zijn, vragen onze liefhebbers naar nieuwe soorten. Daarom zijn wij, als vooruitstrevende vogelhandel, ter plaatse geweest op de eilanden voor en rond AUSTRALIE en INDONESIË om van daaruit zeldzame soorten te kunnen importeren. We zijn daar in geslaagd, zodat er nu om de maand een zending komt met voor velen nog onbekende soorten.

- prachtige nieuwe soorten papegaaiamandinen, zonsstriden, nonnen, bronzemannetjes, vele soorten rietvinken, bruine padda van Timor.
- tevens vruchten en pateeters, mooie vogels van kleur en postuur en nog onbekend voor vele liefhebbers.
- soorten duiven, vroeger alleen in de grootste dierentuinen maar nu beschikbaar voor iedereen
- honingzuigers en insecteneters komen er ook.

Breng ons een bezoek of vraag inlichtingen:

MAROY - ZOO
BIESTSTRAAT 156 - 8790 WAREGEM - BELGIË
TEL. 056/602550 - GESLOTEN DONDERDAG en ZONDAG.
De zaak is gelegen op 500 meter van de afrit E3 Waregem

BLANKESTIJN'S PET FARM B.V.

Turbinestraat 22
3903 LW Veenendaal
Telefoon 08385-14530

Wij vragen te koop:
alle soorten kleur-,
zang- en postuur-
kanaries.

Speciaalclub voor liefhebbers van insecten- en vruchtenetende vogels

G.M. Essenberg Redacteur Vogelexpressie.

Een speciaalclub van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers met een zeer lange naam, die opgericht is op zaterdag 24 april 1971 in het bij velen zeer bekende hotel Regina te Rotterdam (helaas nu afgebroken). We begonnen toen zeer klein, n.l. met 10 mensen waarvan er 3 als bestuursleden waren gekozen en wel de heren E.M. Wessels - voorzitter, H.W. Wareman - secretaris/penningmeester en G.M. Essenberg - commissaris/redacteur van het nu bij velen bekende blad de Vogelexpressie orgaan van de speciaalclub. Nu in 1983 hebben wij ongeveer 200 leden, wij zijn wel een van de kleinste speciaalclubs, maar toch niet weg te denken op de welbekende Bondshows.

Toen wij in 1971 startten, waren de inzendingen van insecten- en vruchtenetende vogels op een Bondshow minimaal. Bij de start zijn wij gelijktijdig begonnen met het zelfverzorgen van deze vogels op de Bondshow, een zeer nauwkeurig en precies werkje wat veel kennis van zaken vraagt, want elke vogelsoort eist een speciale aandacht. Veel medewerking kregen wij toen al direct van ons Bondsbestuur en van de directie van de Koninklijke Rotterdamse Diergaarde 'Blijdorp', (waar wij toen onze bondshows hielden) die ons bepaalde voedingsproducten beschikbaar stelden. Aan hen zijn wij zeer veel dank verschuldigd.

Langzaam zagen wij de fokresultaten groter worden. Dit stimuleren wij ook door het uitgeven van eigen fokcertificaten, ook de clubmedaille die bestaat uit goud - zilver en brons maakt het voor onze leden aantrekkelijk om hun vogels tot broeden over te laten gaan. Wie wil er immers niet een gouden medaille winnen? Natuurlijk moet men dan wel aan de clubshow meedoen, die altijd ondergebracht is op de Bondshow. Een wedstrijdverband moet toch altijd aanwezig zijn om zo'n belangrijke prijs in de wacht te slepen. Naast de clubshow geeft de speciaalclub ook een orgaan uit genaamd de 'Vogelexpressie', in dit orgaan worden alle fokresultaten van de leden beschreven, ook worden de leden door de diverse artikelen opgewekt hun vogels tot broeden te laten overgaan. En nu bij het 12½ jarig bestaan van onze speciaalclub zijn al vele vogelsoorten beschreven. Het vraagprogramma werd ook aangepast naar onze vogels, vergelijkbaar maar eens het vraagprogram-

ma van september 1972 met het laatste van juli 1983.

Ook enige tentoonstellingskooien zoals wij nu gebruiken, zijn in samenwerking met het bondsbestuur, de technische commissie en onze speciaalclub ontworpen. Hierbij wil ik noemen de grote tropen- of parkietenkooi. Hierin kunnen o.a. gehuisvest worden spreuwensoorten van ongeveer het formaat: Groene glansspreeuw t/m Pagodespreeuw e.d.

In samenwerking met bondsbestuur en onze speciaalclub is ook de grondbedekking in de T.T. kooien veranderd, tegenwoordig wordt de welbekende kattenbakstrooisels gebruikt. Nu kunnen de 'platschijters', zoals men in Brabant onze vogels noemt, eindelijk de gang gaan met hun mest. Naast het cluborgaan en de clubshow, willen wij ook onze leden stimuleren d.m.v. lezingen, gespreksdagen met dia's en dergelijke die wij enkele malen per jaar organiseren.

Steeds weer zoeken wij mogelijkheden om onze zo moeilijke tak van de vogelliefhebberij verder tot bloei te brengen.

Enige jaren geleden hebben wij ook de lori-achtigen en een nog meer vergeten groep de vruchtenduiven in onze speciaalclub opgenomen, langzaam aan zien we nu deze vogels ook op de Bondshow verschijnen. De lori's zijn in opkomst, maar de vruchtenduiven zien we helaas nog zeer zelden. Misschien iets voor de komende grootste internationale vogelshow van Nederland 'Vogel '84' waar 8000 vogels in honderden soorten verwacht worden.

Ook onze speciaalclub wil zeker present zijn op deze T.T.: wij verwachten

een grote opkomst met zeer veel E.K. vogels. Als speciaalclub van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers willen wij blijven streven alle mogelijke soorten insecten- en vruchtenetende vogels tot voortplanting te krijgen.

Samen met Onze Vogels orgaan van de N.B.v.V. en de Vogelexpressie ons clubblad waarin wij vele artikelen blijven plaatsen op het gebied van insecten- en vruchtenetende vogels willen wij de fok met deze vogels stimuleren. Heus het is zeer belangrijk met deze vogels te fokken, er komt veel werk en inspanning voor kijken maar het resultaat is voor nu en de toekomst zeer belangrijk.

Om het voortbestaan van een vogelsoort te garanderen is het ook aan ons mensen de taak om de (al lijkt het zo'n gewone) vogel tot voortplanting te laten komen.

Echt de tijd van enkel vogels houden is voorbij. Werkt u dus **allen** mee om Onze Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers samen met haar speciaalclubs nog groter te maken, ook door belangrijke fokresultaten, om als het nodig is een stevige dijk te bouwen tegen alle toekomstige wetten en bepalingen die onze zo mooie vogelsport belagen.

Ook Onze Speciaalclub werkt daar hard aan mee, zie bijvoorbeeld het artikel op pag 462ev. Kunnen wij over 50 jaar nog eens in dit blad schrijven? Ik hoop het, de taak ligt aan ons allen om onze Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers te laten **voortbestaan**.

Namens het bestuur van de speciaalclub voor liefhebbers van Insecten- en vruchtenetende vogels.

KOOLMEZEN UIT EIGEN TUIN

sel

In het maartnummer van OV was een duidelijk artikel opgenomen omtrent nestkasten buiten. Welnu een buitengewoon goed initiatief van onze actieve bond. Nogmaals wordt hiermee aangegevoerd dat het niet alleen gaat om het houden van vogels in volières, ook de natuur krijgt – zie menig artikelreeks in verschenen OV's – veelvuldig aandacht.

Door de afgebeelde schetsen in bedoeld artikel was het zelfs voor de meest onhandige liefhebber die de natuur een warm hart toedraagt, mogelijk een nestkastje te vervaardigen. Het is te hopen dat het beoogde doel door middel van het bewuste artikel werd bereikt en dat inmiddels vele jongen in de nestkasten zijn geboren en zodoende de natuur worden ingeloodsd. Een prima vingerwijzing in bedoeld artikel uit OV van maart was de waarschuwing voor het ophangen van nestkasten, want zoals terecht aangeduid, het kan ook het natuurlijke evenwicht schaden. Al genuïne tijd was ik van plan een nestkastje voor buiten te maken, maar ja men is al gauw geneigd zich in het broedseizoen meer betrokken te voelen tot de eigen volière en dus komt alleen het vervaardigen van nestkastjes voor binnen aan de orde.

Door het aangehaalde artikel ging ik toch aan de slag voor het buitengebeuren. Nu was ik wel aan de late kant. Ik

vervaardigde een koolmeeskast zoals in het betreffende maartnummer omschreven en hing dit nestkastje tegen de buitenvlucht van mijn volière, vrij dicht tegen een tegen de vlucht groeiende klimroos. Het was toen medio april. Lange tijd zag ik echter alleen de vogels uit mijn volière in de buitenvlucht en bij het nestkastje ..... geen vogel te bespeuren.

Op 12 juni echter – toen ik mijn vogels in de buitenvlucht observeerde – zag ik tot mijn verbazing een koolmeesmannetje uit het nestkastje tevoorschijn komen, luttel sekonnen later gevolgd door moeder de vrouw, die eveneens uit het kleine vliegt van het kastje kwam gekropen.

Overnieuwsgierig vroeg ik mij af een controle te wagen of dit stoute plan te laten varen. Mijn vingers jeukten te erg en ik waagde het erop. Na het afnemen van het deksel van de kast vond ik een prachtig afgewerkt nestje, bestaande uit mos, onderste gedeelte, met daarop aangebracht haar, fijne veertjes en wol. In het kleine nestkommetje lagen acht bruingspikkelde eitjes.

Uit een eerder artikel uit OV was mij bekend dat een broedtijd van ongeveer 14 dagen voor de koolmees bekend was. Uitgaande van het feit dat de controledag het achtste eitje was gelegd, zouden er jongen kunnen zijn op 21 juni.

In de tijd vanaf 12 juni zag ik regelmatig de koolmeesman het nestje bezoeken met steeds voedsel voor het popje in zijn bek.

Een kleuren beschrijving zal van de koolmees wel overbodig zijn en de afgebeelde foto zal u lezer, die nog niet weet hoe de koolmees eruit ziet, alles van dit vriendelijke en drukke vogeltje leren.

Terug nu naar het nestje van de koolmezen. Op 28 juni had ik weer voldoende tijd om het gedrag van de koolmezen in de gaten te houden. Ik zag dat pe en moe af en aan vlogen naar het nestkastje met steeds voedsel in de snavel waarvan ik duidelijk kon waarnemen dat rupsen veelvuldig deel uitmaakten van de voeding die per expresse werd aangevlogen. Weer jeukten mijn vingers en ik wachtte tot vader en moeder het nestje hadden bezocht en snee waagde ik een blik in het kastje. Daar zag ik het nestkommetje gevuld met twee al vrij goed in de pennen zittende jongen.

Naast vogels uit eigen volière dus ook vogels juist aan de buitenkant van de volière. Tweemaal jonge parus major, als men het heel netjes wil zeggen. Of op z'n Koewachts, koolmezen uit ouwer eihen of. Dit alles dus naar aanleiding van het eerdere artikel uit OV.

Erik K

De

Kweekresultaat met de kanarie- vleugelparkiet: (*Brotogeris versicolorus chiriri*)

Dat geduld een schone zaak is mag uit het volgende verhaal blijken. Ik ben reeds 4 jaar in het bezit van deze prachtige parkieten. Zo'n 4 jaar geleden gelukte het mij 1 van deze parkieten te verruilen voor andere vogels bij een bevriend handelaar. Daar het reeds lang mijn wens was om meerdere exemplaren van deze soort te bezitten werden stad en land afgereisd. Uiteindelijk, in het najaar van 1979, zag ik één exemplaar van de kanarievleugelparkiet zitten in een papegaaikooi, solitair, bij een handelaar en kennelijk bestemd voor de huiskamer. De koop was snel geregeld, zodat ik er toen twee had. Het was nog maar afwachten of het een paar was.

In het maartnummer van de P.S. schrijft S. Swart, die ook een gunstig broedresultaat behaalde, dat hij zijn kanarievleugels in een volière gehuisvest had. Dat dat niet beslist noodzakelijk is, moge blijken.

Ik hield de parkieten in een broedkooi, met daaraan vastgekoppeld een nestkast c.q. een nachtblok. Daar Zuid Amerikaanse parkieten veelal overnachten in een boom- of nestholte is het verstreken van een blok noodzaak.

In het voorjaar 1980, tot mijn vreugde, een legsel van 4 eieren. Daar ik uit en door het gedrag meende een paar te bezitten waren mijn verwachtingen hooggespannen. Helaas, alle eieren onbevrucht.

In het augustusnummer van 'Onze Vogels' 1981 schrijft C. van Berkel dat het ontzettend moeilijk is om een kweekpaar samen te stellen daar de geslachten uiterlijk gelijk zijn. Hij heeft daarin gelijk, maar straks toch enige opmerkingen daarover.

Ook het volgende voorjaar, dus 1981 een legsel van 4 eieren, maar weer onbevrucht. Ondertussen heb ik steeds geprobeerd om nog meer exemplaren te bemachtigen. Helaas worden ze niet meer geïmporteerd zo gaven diverse

Tekst en zw/w foto's: S. Veenstra
Kleurenfoto: Vogelpark Walsrode

importeurs mij te kennen. Sporadisch werden ze te koop aangeboden. Je schrikt dan wel eens van de prijzen die je collegavogelhebbers dan vragen. f 400,- voor een tweetal was niets. Ook moest je dan nog maar afwachten of het een paar zou zijn. Dat was mij echter te veel van het goede, zodat ook 1981

zonder resultaten bleef. In 1982 moest ik voor mijn werk verhuizen. Dat was voor wat de kanarievleugels betreft een verloren jaar. In het najaar 1982, beide een vogelkennis uit mijn nieuwe woonplaats mij op en deze gaf mij te kennen dat hij een tweetal kanarievleugelparkieten op de kop had weten te tikken. Omdat hij wist dat ik graag meerdere exemplaren wilde hebben bood hij ze mij te koop aan. Ik heb de vogels direct gekocht voor een zeer geschikte prijs. Nu had ik er dus 4. Het was mijn bedoeling de 4 bij elkaar te doen, zodat ze eventueel zelf een partner konden uitzoeken. Dat mislukte echter. Ze kregen ruzie en vochten als leeuwen. Daarbij veroorzaakten ze een vreselijke herrie. Na plusminus een half uur heb ik ze maar weer gescheiden. Ik vermoed dat de vogels te lang paarsgewijs zijn gehouden en dat ze daardoor te veel aan elkaar gewend waren. Mijn eerste stel was duidelijk de baas. Het was hun hok echter ook, zodat dat te verwachten was.

Ik plaatste de vogels nu per stel naast elkaar in broedkooien, met een scheidingswand van glas, zodat ze elkaar wel konden zien. Dat hielp, want de vogels raakten aan elkaar gewend, en zelfs toenaderingspogingen werden door het glas heen ondernomen.

Helaas ging 1 van de vogels van mijn oude stel dood. Ik deed het overgebleven exemplaar nu maar bij het andere stel in de broedkooi. Nu geen ruzie maar wat geschetter. Uiteindelijk, na enige weken, zag ik wel dat het laatste stel aan elkaar verknocht was, zodat de éénling maar weer werd uitgevangen. Het was toen al rond de jaarwisseling. Het spreekt vanzelf, dat mijn verwachtingen opnieuw hooggespannen waren. Ik doe bij de kanarievleugels hooguit eens per maand een nestcontrole, omdat elke keer meer eigenlijk door de parkieten als hinderlijk wordt ervaren. Geschetter is dan mijn deel, waarna de rust na een paar minuten weer terugkeert, zij het dat de 'man' nog erg argwanend mijn bewegingen volgt. Ik wil ze dus zo weinig mogelijk verstoren. Als ik bij nadering van de kooien fluit, dan weten ze dat ik er aankom en zijn ze niet zo verschrikt.

De vorige legsels waren steeds omstreeks eind april-begin maart com-

pleet geweest. Op 30 april deed ik nestcontrole. Eén van de twee zat toen op drie eieren. Uiteindelijk werden het er zes. Tot 21 mei heb ik geen nestcontrole meer uitgevoerd, om de vogels zoveel mogelijk rust te gunnen. Op die 21ste mei hoorde ik in het nestblok zacht gepiep. Op 23 mei was duidelijk hoorbaar dat er twee jongen moesten zijn. Omdat ik dat wilde zien voerde ik een nestcontrole uit. Er waren inderdaad twee jongen. Ik zag dat de overige eieren donker waren en dus kennelijk bevrucht.

Extra voedsel, waarover straks meer, werd veelvuldig opgenomen en gevoerd. Daar ik net in deze tijd een cursus volgde en daardoor niet thuis was, kwam de verzorging op mijn vrouw neer. Dat ging echter voortreffelijk, want op 29 mei waren er drie jonge kanarieveugelparkieten. Duidelijk was aan de grootte van de jongen te zien, dat het uitkomen met tussenpozen van steeds een dag geschiedt. De andere eieren kwamen niet uit. Ik wijt dat aan de oudervogels die te druk met voeren waren. Hierdoor waren die overige eieren dus veelal koud, terwijl ook de jongen warm gehouden moesten worden. Ik zou geen andere reden kunnen bedenken, want mij bleek later dat alle eieren inderdaad bevrucht waren. In de dop van de laatste drie eieren trof ik drie volgroeide jongen aan, terwijl één ei zelfs aangepikt was.

Na ongeveer 13 à 14 dagen heb ik de parkieten met 6 mm ringen geringd. Ik was al bijna te laat, daar de vogels erge dikke vleespotten hebben, terwijl ze daarbij erg goed groeiden.

De eerste 14 dagen voerde de man hoofdzakelijk, waarbij de pop soms voer bij de ingang van het blok overnam en soms zelf voer haalde. De man heeft volgens mij ook niet gebroed, want overdag zat deze altijd buiten het broedblok. Alleen 's nachts werd het broedblok opgezocht. Het is natuurlijk wel mogelijk dat dan de man het broeden overnam.

Na drie jaar vergeefs ringen te hebben aangeschaft, kon ik ze nu dus gebruiken.

Het eerste jong vloog op 8 juli uit, het tweede op 12 juli en het derde op 17 juli. Van postuur waren ze nog iets kleiner dan de ouders. De kleur is prachtig en nagenoeg gelijk aan de vader. Na ongeveer 10 weken zijn ze even groot als de oudervogels. Voor de buitenstaander is het enige verschil dat zichtbaar is de ring EK. Na eerst een week buiten het blok te hebben overnacht, zochten de jongen het broedblok 's nachts weer op.

Beschrijving:

Voor een duidelijke beschrijving van de kanarieveugelparkiet verwijs ik naar de foto. Maar toch nog even het volgende:

De lengte is plusminus 23 à 24 cm. de hoofdkleur is groen, terwijl de vleugelbochten geel zijn. De snavel is licht rose tot donker geel.

Tijdens de leg-broedperiode en verzorging van de jongen merkte ik toch wel verschil tussen de beide oudervogels.

De man is wat forser van postuur. De pop was echter donkerder van kleur, vooral aan de bovenzijde van de vleugels. De man laat ook meer en feller geel aan de vleugelbochten zien. De ogen van de pop zijn kleiner. Ook de kop van de pop is iets kleiner en enigszins rond, terwijl de man een plattere kop heeft. Mogelijk voor mij wel haast zeker, ondergaat de pop tijdens de genoemde periode een verandering. De

man is voor het 'oog' duidelijk mooier. Mij waren uiteraard wel eens verschillen tussen de beide vogels opgevallen, maar nu was het toch wel erg duidelijk. Ik heb ook wel eens de zogenaamde bekkentest uitgevoerd. Daarbij lagen 'legbeentjes' van de pop verder uiteen dan die van de man. Zekerheid geeft zo iets echter niet.

De eieren zijn ongeveer ter grootte van die van een agapornis, 21 x 17 mm. De broedduur is ongeveer 26 à 27 dagen. De eieren worden om de dag gelegd. De jongen waren na het uitkomen zachtrose van kleur en met dons bekleed. Na een paar dagen zijn het echte donsbolletjes.

De groei ontwikkelt zich in het begin erg langzaam. Later is er sprake van een forse groei, met erg laat, na ongeveer 5 weken de volledige veerontwikkeling. Mogelijk kenmerkend voor deze en andere Zuidamerikaanse parkieten is de groei van de snavel. Na de

4

5

6

7

geboorte lijkt het heel wat, maar tijdens de groei blijft de bovensnavel duidelijk achter, die groeit pas veel later aan. Nu, begin augustus is de bovensnavel nog niet helemaal volgroeid.

De voeding:

Een goed zaadmengsel voor grote parkieten, aangevuld met 2 x per week een beetje trosgierst. Veel fruit, hoofdzakelijk appel, soms een stukje sinaasappel en zo nu en dan een stukje banaan, waar ze echt wild op zijn. Zo nu en dan gaf ik ze indien te krijgen (ook uit eigen tuin) rode bessen. Rozijnen werden gretig opgenomen. Alles echter met mate. Het geheel aangevuld met 2 x per week cédeéivoer met cédemix. Dat wordt los echter slecht gegeten.

Toen er jongen waren verstrekte ik geraspte appel, gemengd met cédeéivoer en cédemix. Daar werd veel van gegeten en alles gaat schoon op. De

jongen groeiden er prima van. Na het uitvliegen namen ze eigenlijk anders niets. Door minder te verstrekken werd echter ook zaad genomen. **Dagelijks** vers water.

De broedkooi:

1.20 m. hoog, 80 cm breed en 50 cm diep. Het nestblok hangt in de broedkooi.

Het nest- cq nachtblok: (zie bijgevoegde foto's)

Daar is van alles over te schrijven. Mij voldoet de volgende soort kast prima. Dat moge uit het resultaat ook blijken. Ik gebruik ze ook bij mijn sperling- en catharinaparkieten, zij het van andere afmetingen, met eveneens prima broedresultaten.

Uit de uitwerpselen blijkt, dat beide vogels voor het broeden veelal op het hogere gedeelte van het blok verblijven. Later, ongeveer 2 maanden voor het leggen van de eieren, werd het lager gelegen gedeelte opgezocht. In een hoek daarvan werd gebroed. Op de bodem van beide gedeelten deponeer ik rot hout. Op het laagste gedeelte een laag van plusminus 8 à 9 cm. Ik haal dat uit een knotwilg. De vogels knagen het zelf fijn. Ik vermoed dat ook in het broedblok gepaard werd, omdat ik geen enkele paring heb waargenomen. Zekerheid heb ik daarover echter niet.

De breedte is 35 cm. De hoogte bedraagt 30 cm, de diepte 22 cm. Het invleggat heeft een doorsnede van 5,5 cm. Aan de zijkant een deurtje voor gemakkelijke nestcontrole. Het verschil tussen het hoge en het lage gedeelte bedraagt 17 cm. De foto's spreken voor zichzelf.

1/2 voorzijde van de broedkooi, met de vermelding dat in de rechter kooi door de kan.vi.park. gebroed is

3 het broedblok (aanblik voorzijde).

4/5 de 3 jongen in het blok (leeftijd plusminus 6 weken)

6/7 pa zit links met twee uitgevlogen jongen rechts (het grootteverschil is duidelijk te zien).

Ik heb nog niet eerder een dergelijk model broedblok afgedrukt gezien. Het model werd mij door een vogelkennis aan de hand gedaan, die daarmee catharina's kweekte.

Tot slot:

Het zijn geen knagers zo is mij gebleken. Hoewel de broedkooi geheel van hout is, worden de balkjes en planken met rust gelaten. Zo nu en dan verstrek ik een dikke wiggetak, die dan wel bewerkt wordt. Hun geluid is vooral bij schrik niet bepaald prettig te noemen. Nu er jongen zijn, zijn ze niet schuw meer, zelfs mak te noemen. Vooral de man accepteert elke bezigheid in de broedkooi observerend. Bij het terugzetten van een jong, na het ringen beet één van de oudervogels mij zelfs zachtjes in de hand. De pop kwam bij nestcontrole niet buiten het blok en verdedigde de jongen als het waren.

Deze vogels te bezitten is een waar genoegen. Er meer kweken is natuurlijk prachtig. Ik ben nu niet meer aangewezen op de aanschaf elders. In eigen kweekmateriaal te voorzien is toch uiteindelijk de opzet van de hele hobby. Ik hoop dat andere kanarievlugelparkietenbezitters of eventuele andere brotogerissoortenbezitters hier iets aan mogen hebben. Ik ontvang zelf gaarne inlichtingen over andere gunstige broedresultaten.

osel

Het Moluks Bronzemannetje (*Lonchura molucca*).

Dit ongeveer 10 cm grote vogeltje leeft in ons voormalige Ned. Indië op de Kleine Soedaneilanden, Makassar, Celebes en andere eilanden. Een omschrijving van de vogel kan achterwege blijven, daar de afgebeelde kleurenfoto voor zich spreekt.

Persoonlijk zag ik dit leuke vogeltje enkele jaren terug op een tentoonstelling voor het eerst ergens in Noordholland waar hij ter keuring werd aangeboden. Hij was ingeschreven onder de welluidende naam 'Golfbuikastrilde'. Er is niet veel vogelkennis voor nodig om te zien dat het geen astrildesoort is en men hem moet zoeken in het geslacht nonnen of ekstertjes.

Dit voorjaar ontdekten een vriend en ik ze weer op een vogelmarkt en we waren toch wel een beetje gecharmeerd van dit leuke vogeltje. Besloten werd om enkele paartjes, dat wil zeggen 8 vogeltjes, te kopen, want de geslachten zijn niet te onderscheiden.

Thuis gekomen hebben we elk vier van de vogels opgekoooid en ze van een kleuringetje voorzien en nu maar afwachten of er één of meer gingen zingen. Spoedig bleek dat we ieder één man en drie popjes hadden. De zang van het mannetje liet niet lang op zich

wachten en werd op een speelse manier voorgedragen, daarbij drukke bewegingen makend met het lichaam, een kostelijk gezicht. Besloten werd om bij de betreffende handelaar nog enkele exemplaren te kopen, maar ook deze twee bleken geen Bronzemannen maar Bronzevrouwen te zijn.

**Tekst: Joh. van Dijk.
Foto: W. Akkermans**

Vermoedelijk hadden we met vrij jonge vogels te doen, ze waren geringd met vaste voeding 1982 en de nestbouw liet nog enige tijd op zich wachten. Het echte paartje was gehuisvest in een broedkooi van 80 x 40 x 40 cm die was voorzien van een halfopen nestkastje, zoals gebruikt wordt voor Japanse meeuwen. Het eerste legsel kwam begin mei en was onbevruucht. Begin juni volgde een tweede legsel, waarvan slechts één eitje bevrucht bleek te zijn. Dit eitje kwam na 14 dagen broeden uit en het jong werd uitstekend door de

oudervogels gevoerd. Naast het normale zaadmenu werd Cédè eivoer met mix verstrekt en daarnaast per dag enkele meelwormen.

Het derde legsel bestond uit 5 eitjes, welke allemaal bevrucht bleken te zijn. Omdat ook een ander 'paartje', bestaande uit twee popjes 5 eitjes hadden en bijna nog vaster broeden dan het echte paartje, heb ik de 5 bevruchte eitjes aan deze twee dames gegeven, zodat ze niet voor niks hun best hebben gedaan. En nu maar hopen dat ik nog enkele jonge molukkers kweek en dat er veel jonge mannen bij zullen zijn, zodat ik meerdere paartjes kan samenstellen.

Maar van het laatste vrees ik het ergste, want bij de eerste 25 jonge zebra-vinken heb ik nog geen jonge man kunnen ontdekken. Het zat dit jaar wat tegen. Voor de tentoonstelling kan dit vogeltje een aanwinst genoemd worden en daarbij zullen we vooral op de buktekening moeten letten. Lang niet alle exemplaren tonen een golfjestekening zoals het vogeltje op bijgaande foto. En u weet, de vogel met de scherpste tekening zal op de tentoonstelling hoger scoren als een vogeltje zonder of met weinig tekening.

osel

De /

Tekst en foto:
Henk de Vos/
G. Oppenborn

De roodkoppapegaaiamadine en zijn mutaties Deel 1

(*Erythrura psittacea*)

Een signalement van de roodkoppapegaaiamadine lijkt mij overbodig, althans wat de wild vorm betreft, de foto spreekt voor zich. Man en pop zijn uiterlijk vrijwel gelijk aan elkaar, of-
schoon de pop wat matter van kleur is en de man

enkele rode aarsveertjes toont die de pop mist. In het wild is hun verspreidingsgebied niet zo groot, want men vindt deze zeer snelle vliegers alleen op nieuw Caledonie, een eiland ten oosten van Australië.

Ze leven daar in secundaire bossen en open grasvlakten. In het wild bouwen ze grote bolvormige nesten in holten van bomen of rotsspleten. In dit nest worden 5 tot 6 eitjes gelegd die door beide partners worden bebroed gedurende ca 13-15 dagen. Het zijn hoofdzakelijk zaadeters die ook wel wat kiemende zaden eten. De opgroeiende jongen worden met wat insecten en het voornoemde voedsel grootgebracht.

Met deze gegevens schafte ik mij enkele jaren geleden een tweetal paartjes aan. Het ene paar huisveste ik in een meter broedkooi en het andere koppel ging mijn kamervolière in. Binnen de kortste keren hoorde ik het scherpe zi-zi-zi-zi van de man wat net op een politiefuitje leek. Beide paren gebruikte lange grashalmen en cocosvezel voor de ruwbouw van het nest, het paar in de volière gebruikte ook wat veertjes om het van binnen zacht te bekleden. Als we ze zoals in mijn geval in een gezelschapsvolière huisvesten dan dient er wel ruimschoots nestmateriaal gegeven te worden anders slopen ze de nesten van andere vogels. Het paar in de volière had het eerste eitje in de broedkooi een week later. Beide koppels legden vier eitjes, bij het volière paar waren ze alle vier bevrucht en werd er door beide goed gebroed. Het in de broedkooi gehuisveste paar ver-

tikte het om te gaan broeden. De pop had ondertussen al een aardig kaal nekje gekregen doordat de man bleef proberen om te paren. Het popje in de volière had daar geen last van omdat die zich niet zo snel liet pakken. Het koppel in de broedkooi heb ik na enige tijd van elkaar gescheiden want de man was veel te vet geworden door te weinig bewegingsvrijheid. Na dertien dagen was het eerste jong in de volière geboren, dit zag ik omdat de man met een jong in zijn bek vloog en dit na enige tijd liet vallen en waarna de chinese dwergkwartels zijn werk afmaakten, dit gebeurde met alle jongen. Dit was dan mijn eerste minder leuke ervaring met de roodkoppen. Vermoedelijk kwam dit doordat ik iets teveel meelwormen voerde die zij als eerste verorberde zonder andere vogels de gelegenheid te geven er ook een op te eten. Ik heb hun voeding toen maar weet eens op een rijtje gezet en ben alles gaan rantsoeneren en op verschillende plaatsen in de volière neergezet zodat ieder de kans kreeg om een graantje c.q. meelwormpje mee te pikken.

De meelwormen beperkte ik tot twee per vogel en de gebroken haver tot een theelepeltje per week. Over gebroken haver dienen deze papegaaiamadinen te beschikken omdat, zo is uit

ervaring gebleken, ze dan geen blauwe onderbuik met opgezette darmen krijgen. Als u er voor zorgt dat er ca. 5% haver in het zaadmengsel aanwezig is of u verstrekt het apart maar dan wel gerantsoeneert, dan blijven ze in een goede conditie. Na een korte periode lag het eerste eitje weer in het nest en daarna werd er elke dag een bijgelegd, totaal dit keer vijf stuks. Het broeden werd nu hoofdzakelijk door de pop gedaan terwijl de man haar regelmatig afloste zodat ze ook even kon gaan eten. Bij een latere controle bleek dat alle vijf de eitjes bevrucht waren. Verdere nestcontrole heb ik achterwege gelaten in de hoop dat het nu eens goed zou gaan en ze weer niet tot kannibalisme zouden overgaan.

Een week nadat de jongen uitgekomen moesten zijn hebben we toch maar eens in het nest gekeken en waarmede ik vond daar vier goed gevoede jongen met volle kroppen waarvan ik de oudste al kon ringen met de 2,5 mm ring. Prompt werd dit jong met ring en al uit het nest geworpen, goede raad was duur, wat te doen? Ring er maar weer afgehaald en daaromheen een stukje fietsventiel gedaan en toen om het pootje geschoven. Het jong weer in het nest teruggelegd, nadat ik het eerst goed warm had geblazen met mijn adem. De pop dook al weer vrij vlug

het nest in en bleef erin. De volgende morgen de voliërebodem afgespeurd, er was gelukkig niets te vinden. 's Avonds het nest wederom gecontroleerd en alle vier bleken ze er nog te zijn. De andere jongen toen ook geringsd met van fietsventiel voorzien 2,5 mm ringen. Schijnbaar was het glimmen van de ring voor de pop aanleiding geweest om dit als ongerechtigheid aan te zien en uit het nest verwijderd moest worden, weer wat geleerd. Toen de jongen ca. 22 dagen oud waren vlogen ze uit en werden door beide ouders tot een dag of twaalf goed gevoed. De man begon toen achter twee jongen aan te jagen en plukte deze vrijwel kaal. Daar de jongen nog niet zelfstandig waren heb ik de man uitgevangen in de hoop dat de pop ze nog enkele dagen alleen zou bijvoeren. Gelukkig bleek dit het geval en ca. 17 dagen na het uitvliegen van de jongen heb ik ze bij de pop weggevangen en de man er weer bijgeplaatst. De jongen plaatste ik in een meter kooi en verstrekte ze tropenzaad met wat haver, eiwoer met daardoor heen wat kiemzaad en om de dag wat trogiersthalmen. De twee kaal geplukte jongen had ik een plastic kleurring omgedaan, omdat ik verwachtte dat dit mannen zouden zijn wat later ook bleek te kloppen toen ze uitgeleid waren. Pa had zijn zonen zeker als concurrenten gezien en wilde ze daarom verjagen. Het ouderpaar had ondertussen weer een nieuw legsel geproduceerd en nu waren het zes eitjes. Vijf daarvan bleken later bevrucht te zijn, deze kwamen allen uit en werden door beide ouders goed gevoed en verder grootgebracht met dit verschil dat de man acht dagen na het uitvliegen van de jongen nu drie jongen kaal begon te plukken. Een van de jongen was nogal toetgetakeld en bloedde uit enkele wondjes. Ondanks het ontsmettings-

middel wat ik op de wond had gedaan heeft dat jong de volgende dag niet gehaald. Toen de jongen ca 15 dagen uitgevlogen waren heb ik ze samen met de pop in de meterkooi gedaan waar het eerste nest jongen ook in zat. Twee nestjes vond ik mooi genoeg, gelet op het ruimtegebrek wat ik heb als flatbewoner. Het paar wat eerst in de broedkooi had gezeten in de voliëre gedaan maar dit was hopeloos, achter elkaar onbevuchte eieren of afgestorven kiemen.

Beide uitgevangen en bekeken, de man bleek het aan zijn darmen te hebben. Deze waren sterk opgezet en de lichaamskleur was helemaal blauwachtig, wat nu te doen?

De man kon ik wel uitschakelen voor de kweek maar ik wilde het volgende jaar toch ook weer onverwant verder kweken. Links en rechts wat kwekers gebeld in de hoop nog aan een andere man te kunnen komen. Daar het midden in het broedseizoen was lukte dit niet. Ik heb toen de man van het andere koppel maar bij die pop gedaan en deze brachten toen een nest van drie jongen groot. Ik bezat nu dus elf half verwante vogels die goed van formaat en kleur waren. Tevens had ik een leerzame ervaring opgedaan.

Waarop moeten we nu letten als we roodkoppapegaaiamadinen gaan aanschaffen?

Als eerste natuurlijk het formaat, ze moeten ca 13-14 cm groot zijn. De kleur is natuurlijk ook belangrijk. We letten op een zo diep mogelijke grasgroene kleur welke ook egaal dient te zijn. Het masker moet zo diep mogelijk rood en van tekening zo strak mogelijk zijn. Daarna bekijken we de gezondheids-toestand. We beginnen met de aarsbevedering te bekijken, is deze plakkerig dan laten we dat vogeltje maar bij zijn eigenaar want gezonde vogels houden

zichzelf schoon. Vogels die zichzelf bevuilen als we ze in de hand pakken is normaal, we noemen dit een 'angst-poepje'. We blazen nu de veertjes rondom de aarsbevedering even op en nemen de darmen en buikkleur in ogenschouw. Als het borstbeen niet scherp afsteekt en de darmen niet opgezet zijn, de buik mooi vleeskleurig is en als laatste de prijs ons aanstaat dan kunnen we tot aanschaf van dit vogeltje overgaan. Als we dat vogeltje hebben aangeschaft dan willen we er ook mee kweken. Dit kunnen we doen in een voliëre of in een ca. 1,50 cm grote broedkooi. We zullen ze op rantsoen moeten houden qua eiwoer en gebroken haver omdat ze anders te vet worden. Nestmateriaal dient er voldoende te zijn, zoals lange fijne grashalmen cocosvezel en als laatste wat sisaltouw of veertjes. Als we natuurbroed willen hebben dan zullen we de ringen zwart moeten maken of van een fietsventielte voorzien. De man zullen we ook in de gaten moeten houden als de jongen uitgevlogen zijn en als laatste en misschien wel het belangrijkste voor hun conditie dagelijks badwater verstrekken anders droogt het verenpak uit en breken de vleugelpennen af. Dit geldt vooral voor binnen gehuisveste vogels. 's Winters kweek ik met de roodkoppen en 's zomers mogen de oude en de jongen op mijn balkonvoliëre uitvliegen en genieten van de zon want die is onmisbaar voor ze.

Op tentoonstellingen kom ik ook regelmatig roodkoppen tegen met vrijwel allemaal dezelfde fout nl. beschadigde verenpakjes. Hier kan de vogel niets aan doen maar zijn baas wel. Vaak worden de vogels zo uit de voliëre gevangen en in een T.T.-kooi gedaan met alle gevolgen van dien. De vogel is van zich zelf vrij onrustig en fladderig, bij het minste of geringste zal hij door

halamid-d

voor het ontsmetten van voliëres, bokken, kooien, kennels en andere verblijfplaatsen van sierpluimvee, siervogels, knaagdieren, honden, katten en alle andere huisdieren.

Halamid vernietigt bacteriën, schimmels en virussen. Nu in een handige, goedkope kleinverpakking. Verkrijgbaar in de Dierenspecialzaak en de Welkoopwinkel.

halamid om alles te ontsmetten

Veip bv, Wijk bij Duurstede.

Ervaringen met de Schlegel groene druppelastrilde

de kooi vliegen en zichzelf beschadigen. Dat hij dan ondanks dat hij goed van formaat en kleur is, niet aan zijn punten zal komen is voor een ieder wel duidelijk dacht ik. Het model van de vogel zal ook moeilijk te zien zijn want de keurmeester krijgt alleen maar zand in zijn ogen gestrooid. Wat is hier nu aan te doen? Kort maar krachtig kan ik alleen maar zeggen trainen, trainen en nog eens trainen. Vrijwel elke vogel is vrij rustig te krijgen en wel als volgt.

A. Als de jongen net zelfstandig en bij de ouders, cq pleegouders weggevangen zijn, plaats ze dan niet direct in een grote vlucht maar zet ze in een meterkooi. Dit doen we een week of drie-vier misschien zelfs wel vijf weken. Voordat ze aan hun jeugdruim beginnen kunnen we ze eventueel nog in een grotere vlucht huisvesten of zoals in mijn geval in de balkonvolière.

B. Een week of tien voor de T.T.-datum de uitverkoren jongen weer in een meterkooi plaatsen. Hier blijven ze een week of vier in en kunnen dan weer wennen aan een kleinere huisvesting. Hou ze wel op rantsoen en geef ze twee á drie keer per week wat eivoer en wat gebroken haver. Niet teveel anders worden ze te vet.

C. Als ze die vier weken in de broedkooi hebben doorgebracht plaats ik ze in een 50 cm kooi samen met bijvoorbeeld een Japans meeuwtje, in ieder geval met een vogeltje wat van zichzelf al rustig is. Vooral niet met een soortgenoot want dan beschadigen ze elkaar. Dagelijks geven we ze badwater.

D. Veertien dagen voor de keuringsdatum plaats ik ze in een T.T.-kooi die aan de binnenzijde van doorzichtig plastic is voorzien. De vogel kan zich nu vrijwel niet beschadigen en hij weet op den duur niet beter dat de zitstok zijn plaats is om op te zitten en dat hij aan de tralies toch geen houvast heeft.

We hebben nu een goed getrainde vogel maar de vraag is dan nog of hij de juiste kleur en tekening bezit, en dat is dan weer van het keurbriefje af te lezen. De keurmeester zal zijn vize over uw vogeltje geven. Als laatste tip kan ik u nog vertellen dat ikzelf altijd de mannen instuur op een t.t. daar die wat helderder en dieper grasgroen van kleur zijn. We hebben er natuurlijk wel op gelet, voordat we een vogel in trainingskamp doen, dat hij al zijn nagels heeft, zijn snavel niet beschadigd is, geen schubbighe pootjes heeft etc.

Nederlandse benaming	Schlegel (groene) druppelastrilde
Latijn	Mandingoa nitidula schlegeli (Sharpe)
Herkomst	Zaire tot Sierre Leone
Beschrijving	Zie foto.
Geslachtsonderscheid	Helrood voorhoofd, keelstreek en borst bij de man en bij de pop een oranje/geelbruine keelstreek uitlopend tot net voor de ogen.
Voeding en verzorging	Tropenmengsel, trosgierst, grit, af en toe groenvoer, één meelworm per vogel per dag en vers onkruidzaad en bladluizen in de zomer. Temperatuur 20 gr., luchtvochtigheid 60 - 65%, kunstverlichting TL 40 watt 14 uur per dag.

Kweekervaringen.

Door ruilen kwam ik in het bezit van 2 koppels Schlegels. Aanvankelijk werden ze de eerste 6 maanden samen in een broedkooi geplaatst bij een temperatuur van zo'n 26 gr. In november heb ik ze overgebracht naar een kooi in de huiskamer. De afmeting van de kooi was 120 br. bij 240 hoog bij 80 cm. diep. In de kooi hingen bovenin 2 nestkasten en verder in de hoeken veel bundels hei. De temperatuur in de kamer schommelde tussen de 15 en 18 gr. maar wel hadden de vogels de mogelijkheid onder een Elsteinstraler wat warmer te zitten. Al binnen korte tijd begon een man te slijpen met grashal-

men en binnen een week had hij een nest gereed in de bovenste heibundel. Weer een week later lagen er eieren, maar ik wist niet van welk popje want ze broedden allebei. Als opfokvoer had ik ze intussen gewend aan eivoer en mierenpoppen en ook bleef ik ze meelwormen geven.

Dat had ik beter niet kunnen doen want de jongen werden nu de eerste dag na uitkomst al uit het nest geworpen. Eindelijk eerste legsel.

Bij het tweede legsel gaf ik ze nog meer mierenpoppen en geen meelwormen meer. De jonge vogels werden goed gevoerd, ook door de beide mannen. Ze groeiden alletwee goed op.

maar in de jeugdru legden ze het loodje. Van het hele proces van opgroeien heb ik een aantal dia's gemaakt, want de vogels waren zo langzamerhand gewend geraakt aan mensen en trokken zich niets van onze aanwezigheid aan. Derde legsel: 5 jongen, 5 uitgevlogen en weer geen een door de jeugdru gekregen. Waar ligt dat nu aan? Het was me wel duidelijk dat ze iets misten in hun voeding, maar wat dan? Een overeenkomst die alle jongen hadden was dat de slagpennen van alle jonge vogels licht geelgroen waren en die van de ouders olijfgroen. Na lang zoeken in de literatuur bleek dat dat te wijten kon zijn aan een tekort aan het aminozuur lysine. Of dat nu wel of niet de eigenlijke oorzaak van de dood van mijn jonge vogels was of niet, dat weet ik niet, maar later heb ik ze een opkvoeder gegeven waarvan ik zeker wist dat er naast lysine ook een aantal andere onmisbare stoffen zaten.

Het volgende legsel leverde me dan ook 7 jongen die allemaal door de jeugdru heen zijn gekomen en die zelfs een verhuizing naar een ander huis goed hebben doorstaan.

Na de verhuizing heb ik de oudervogels gescheiden en de jongen bij de poppen geplaatst in een grote broedkooi van 200 bij 60 bij 40 cm. In oktober heb ik de oudervogels weer bij elkaar gezet in een vluchtje van 200 bij 240 bij 50 cm, in gezelschap van 1 koppel dybowski astrilden. Het is nu inmiddels november geworden en nu liggen er weer 4 jonge druppels van 2 weken in een nestkastje.

Gedrag:

Het zijn erg levendige vogels die meteen nadat het licht is aangesprongen de eet en drinkbakjes op gaan zoeken. De mannen zoeken daarna elk hun eigen vaste plekje op en gaan zingen. Ze leunen daarbij iets naar voren, zingen terwijl ze de snavel nog zowat dicht hebben en bij de laatste strofen wippen ze wat met de kop op en neer. De vogels houden onderling contact door een langgerekt 'tsieef' en vooral 's avonds in de schemering laten ze deze roep zeer vaak horen. In tegenstelling tot veel andere vogels duurt het vrij lang voordat ze hun slaapplek op

gaan zoeken. In het half duister blijven ze lang heen en weer vliegen, terwijl ze steeds de kontaktroep laten horen. Ook tijdens hun broedgedrag zijn het erg interessante vogels. Doordat ze gewend waren aan onze aanwezigheid heb ik dat dan ook geprobeerd vast te leggen op dia's. Voor de bals hadden ze steeds een vaste plaats op een zitstok in de lengterichting van de kooi. Vaak begint de man te zingen met een grashalm in de bek. Met opgezette veren en een naar voren gericht kopje maakt hij buigende en wippende bewegingen. Dit gedrag herhaalt de man een aantal keren totdat de pop ook op dezelfde zitstok zit. Al zingend wipt de

de jonge vogels zowel door de mannen als door de popjes gevoerd en na ongeveer drie weken vliegen de jongen uit. Ze zijn vooral in het begin erg schuw en willen zich nog wel eens te pletter vliegen. In shocktoestand komen ze dan op de grond terecht en maken stuiptrekkingen met de vleugels en kop. Soms gebeurde dit terwijl ik er zelf bij was en dan wilde het nog wel eens helpen als ik de vogel in de hand nam en hem in een donker doosje op een warme en rustige plaats zette. Na een uurtje was de vogel zover gekomen dat hij weer in de kooi kon worden geplaatst. Dit werkt echter alleen maar als de vogel direct geholpen wordt.

Tekst: M. Aussems
Foto: H. Bielfeld

man dan in haar richting en als het popje paarbereid is, beweegt ze haar staart zijwaarts heen en weer. Na de paring vlogen ze vaak samen naar de zaadbak of gingen wat op de grond scharrelen. Bij dit lopen op de grond vertonen de vogels soms ook een merkwaardig gedrag, het lijkt namelijk dat ze al bibberend en sidderend met doorgezakte knieën lopen. Zowel bij de mannen als de poppen heb ik dit gezien. Een verklaring heb ik er nog niet voor. Het nest wordt door de man gebouwd en het nestmateriaal bestond uit fijn gedroogd gras, hennepvezels, kokosvezels en veertjes. Ook maakten ze soms gebruik van droge bladeren en klompjes aarde die ze uit de bloembakken haalden wanneer ze los mochten vliegen in de kamer. Bij mij werden

want het is me ook wel eens overkomen dat ik de kooien aan het schoonmaken was en dat de vogel al dood was voordat ik in de gaten had dat er iets aan de hand was. Ook met het uitvangen van de vogels blijft het steeds oppassen gebladen.

Ondanks deze nadelen is en blijft de Schlegel's groene druppelastrilde een interessante vogel en mijn verwachtingen zijn nu vooral gericht op de jonge vogels want die zijn inmiddels een jaar oud en broedrijp.

Inmiddels is het nu januari geworden en is de derde generatie Schlegels uitgevlogen. Van de 4 eitjes waren er twee bevrucht en die zijn ook goed grootgekomen. Ik had een eigen kweekpopje tegen een importman gezet.

PRACHTVINKENSHOWS
BLIJDORP ROTTERDAM

Van 25 november 1983 tot 4 januari 1984
Rivièrahal Blijdorp

Zebravinken in 50 kleurslagen

Grijspastel

Tekst: Hans Klören
Foto: Ton de Bruyn/Dick Offerman

Wanneer u van pasteltinten houdt, is de grijspastel zebra vink een oogstrelende kleurslag, alle kleur- en tekeningonderdelen zijn sterk verbleekt zodat een weinig kontrastrijke vogel is overgebleven, maar wel een vogel met fluweelachtige kleuren.

De afgebeelde grijspastel is de 'GL'-uitvoering van de zebra vinken in de pastelserie. Deze vogel is het produkt van jaren gerichte kweek, het zal heel moeilijk zijn om zo'n evenbeeld te kweken.

Deze kleurslag stamt al van voor 1954 en werd in het begin blauwpastel genoemd. Deze benaming gaf wat problemen toen deze kleurslag in het bruin werd gekweekt. De eerste pastellen hadden een opvallende lichte wangvlek t.a.v. de vrij donkere kop, dit werd toen aangegrepen om deze kleurslag maar witwang te gaan noemen.

Jaren later, toen ook de zebra vinken wat wetenschappelijker werden bekeken is door de NBvV het besluit genomen om deze kleurslag **Dominant zilver** te gaan noemen. Deze benaming gaf echter wat problemen met het vernemen van de pastelfactor in combinatie met andere kleurslagen. In 1982 is door de NZC bij de NBvV voorgesteld om tot een naamsverandering te komen. Aangezien bij de NBvV voor alle vogelsoorten, waarbij sprake is van een geredu-

ceerde kleur en tekening gesproken worden over pastel, is ook de benaming pastel als zebra vinkenbenaming nu weer uit het stof gehaald. Het zal wel weer even wennen zijn, maar ik ben er van overtuigd dat deze benaming in lengte van jaren mee kan.

In de naam 'dominant zilver' was de erfelijkheid van deze kleurslag opgenomen, de factor die deze kleurslag deed ontstaan vererft namelijk dominant over haar wildfactor. Voor de kwekers is een dominantvererfende factor in zoverre meegenomen, dat uit één enkele pastel al meteen pastellen zijn te kweken. Dit wil echter niet zeggen dat deze pastellen ook dadelijk geschikt zijn voor de TT.

Een nare bijkomstigheid bij de pastelkweek bij de zebra vinken is overigens dat uit de paring pastel x pastel een deel van de eitjes (25%) niet tot ontwikkeling kan komen. De pastelfactor kent namelijk twee aspecten: een aspect zorgt voor de verbleking van de kleur en de tekening en gedraagt zich dominant t.o.v. de wildfactor. Het andere aspect heeft een dodelijke werking (letale werking) wanneer deze factor dubbel aanwezig is. Dit aspect gedraagt zich recessief t.o.v. de wildfactor. Dit gegeven wil dus zeggen dat enkelfactorige pastellen gewoon tot

ontwikkeling kunnen komen, ze zijn pastelkleurig, maar zijn split voor de letaalfactor. Dubbelfactorige pastellen kunnen niet bestaan omdat naast de dubbel pastelfactor deze vogels ook in het bezit zijn van die dubbele letaalfactor. Ik ga hier in deze artikelenreeks niet verder op in, wanneer u er meer van wilt weten kunt u een goed zebra vinkenboek raadplegen, en het op uw gemak bestuderen.

Voor de kweek is het dus af te raden om pastel x pastel te kweken, beter kunt u pastel x normaal of andersom kweken. De vraag komt dan waarschijnlijk bij u op wat voor normale grijze u voor deze kweek moet nemen. Het beste is om normaal grijzen te nemen die niet te zwaar zijn getekend, daarbij is het geen probleem wanneer het grijs niet 100% heldergrijs is. Bij de jongen kunt u een grote diversiteit in kleurnuance aantreffen. Veel grijspastellen zullen veel te donker van kleur zijn, terwijl te bleke pastellen niet of nauwelijks zullen voorkomen. Zoals reeds gesteld zal het een lange weg zijn om door selectie en goede partner de juiste pastellen te kweken. Het is te hopen dat de kwekers wat meer belangstelling gaan tonen voor de pastelkweek, wij zien ze helaas nog te weinig op onze TT's.

GEEF ZE ZANGLUST EN VERENPRACHT. PAK PUIK!

PUIK voor vogels! De naam zegt het al.

Holland Diervoeders B.V. heeft voor elke zaadetende vogelsoort een geëigend produkt. Het bestaat uitsluitend uit hoogwaardige grondstoffen, die ook werkelijk worden opgenomen. Elk mengsel is zo samengesteld, dat het een optimale voeding garandeert en aldus bijdraagt tot de beste resultaten. De zaden en granen zijn met zorg geselecteerd en grondig gereinigd.

Produkten van Holland Diervoeders B.V. zijn uitsluitend verkrijgbaar bij de vakhandel.

HOLLAND DIERVOEDERS BV

**DE NIEUWE NAAM VOOR KLOMP(TEK)
EN VAN WIJNGAARDEN**

CREA broedkooien HOLLAND

- Crea broedkooien zijn vervaardigd uit gemakkelijk te reinigen platen en afgewerkt met aluminium en PVC profielen.
- Leverbaar in vele afmetingen met diverse uitneembare voorfronten.
- Geschikt voor kanaries, vinken, agaporniden, parkieten, etc.
- Niet te overtreffen in kwaliteit en afwerking.
- Ook leverbaar met onderbouw voorzien van schuifdeuren.
- Concurrerende prijzen.
- Reeds vele tevreden gebruikers.
- Specialiteit wisselbroedkooien voor kanaries.
- Overtuig uzelf in onze toonkamer.

Houtverwerkende Industrie CREA B.V.

Ambachtsstraat 40a - 8263 AK Kampen
Telefoon 05202-20492 (na 5 uur 05202-16662)

Het natuurproduct VEX-80

heeft in de praktijk zijn waarde bewezen. Geef daarom uw vogels voor de kweek een Vex-kuur. Vex-gebruikers, doe ons uw praktijk-ervaringen schriftelijk toekomen. U doet er niet alleen ons, maar vooral alle vogelliefhebbers een groot plezier mee.

KNABELFARM

Knibbelweg 8 - 2761 JD Zevenhuizen - Tel. 01802-1228
Het adres voor kundige service en kwaliteit

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 106 - DELFT

VERKRIJBAAR IN ALLE
dieren - speciaalzaken

Postuurverbetering van de deensbonte grasparkiet

Met medeliefhebbers had ik een gesprek over het feit dat er op tentoonstellingen zelden deensbonte grasparkieten te zien zijn. Als er al eens een paar vogels van deze kleurslag te zien waren, dan was de kwaliteit van het postuur zeer slecht. Gewoonlijk waren deze vogeltjes niets beter dan de deensbonten die we regelmatig in de dierenwinkels te zien krijgen.

Het moet dus duidelijk zijn dat deze mutanten niet die aandacht van de kwekers hebben gekregen, die de meeste andere kleurslagen wel kregen, toen in de zestiger jaren het Nederlandse bestand aan kleurparkietjes verbeterd en veranderd werd, door gebruikmaking van geïmporteerde Engelse postuurvogels.

De reden dat de deensbonte grasparkieten niet die aandacht hebben gekregen als de meeste andere kleurslagen, daar kunnen we alleen maar naar gissen.

Het feit dat deensbont een recessieve kleurslag is werd wel eens geopperd, maar dat is bij hemelsblauw ook en die zijn er wel van een redelijk formaat.

De eerste goede hemelsblauwen die in ons land op tentoonstellingen te zien waren, kwamen volgens mij ook uit die uit Engeland geïmporteerde grasparkieten, want ik kan me nauwelijks voorstellen, dat deze in enkele jaren tijds uit uitsluitend Hollandse kleurparkietjes door selectie ontstaan zijn.

De conclusie van mij is dan ook, dat er helemaal geen deensbonten van een goed postuur geïmporteerd zijn en misschien ook nog nooit gekweekt. De laatste tijd bereiken mij berichten dat er in Duitsland een kweker is die wel deensbonten van goede kwaliteit heeft, maar de prijs die daarvoor gevraagd wordt zou een ponypaard niet misstaan. Reden genoeg voor mij om niet tot aanschaf over te gaan. Maar toch zou ik wel graag meer Deensbonten op tentoonstellingen willen zien en dan van verbeterde kwaliteit. Om dat te realiseren moet men ze zelf gaan kweken.

Hoe verbetert men het postuur van een achter gebleven kleurslag?

Daarvoor moet men ten eerste: een goed opgezet kweekplan hebben; ten tweede: maak van deze postuurverbetering uw hoofddoel en doe het er niet

als experiment bij; ten derde: gebruik hiervoor uw beste vogels. Als men dan een moeilijke kleurslag wilt gaan verbeteren en daarvan het hoofddoel heeft gemaakt, dan wil dat nog niet zeggen dat men de postuurkweek van de andere vogels kan verwaarlozen. Het tegendeel is eerder waar, want men moet steeds de beschikking hebben over nieuwe, nauw verwante topvogels.

U krijgt nu twee manieren om verbetering in het postuur te bereiken. Bij beide manieren moet u op uiterlijk en afstamming en vooral op een goede kweekbaarheid selektieren.

Kweekplan 1.

Wat moet gebeuren is, een aantal van de beste deensbonten die te vinden zijn aanschaffen. Deze deensbonten moeten totaal onverwant zijn. Twee onverwante deensbonten worden gekoppeld aan de beste nauw verwante postuurvogels uit één gezin, dus broers of

J.F. Bouwmeester

zussen. Deze postuurvogels moeten van de beste kwaliteit zijn, waarbij vooral gelet moet worden op een goede kop-kwaliteit met breed uitgroeiende voorhoofdsvoren, een goede achtervulling en een prima snavelinplant. Hetzelfde doet u met nog twee andere onverwante deensbonten, die u ook aan bijv. twee broers uit een andere stam koppelt. De jongen uit deze paringen zijn allemaal deensbont verervend. Deze jongen koppelt men onderling zo, dat men allemaal koppels heeft van halfbroer x halfzus. 25% van de jongen hieruit is deensbont. Deze eerste eigenkweek deensbonten zullen qua postuur nog weinig verschillen van de oorspronkelijk gebruikte deensbonten. Dat er toch een zichtbare verbetering is ontstaan komt omdat we door deze manier van inteelt meer in de richting van de verwante en lang bevederde postuurvogels zijn gegaan.

Deze eerste deensbonten mag men beslist niet onderling koppelen, want het resultaat zal deensbont van de oorspronkelijke kwaliteit zijn, dus totaal

geen vooruitgang. De normalen en normaal/deensbonten uit deze paring (het verschil is niet te zien) kunt u beter wegdoen of als reserve bewaren voor het geval u geen deensbonten gekweekt heeft.

De van postuur beste twee eigenkweek onverwante deensbonten worden gekoppeld aan de beste nauw verwante postuurvogels uit een andere stam dan u in de eerste kweek gebruikte.

Nu begint het spel weer van voren af aan, maar we hebben er gelijk nog een probleem bij. We hebben namelijk steeds onverwante deensbonten nodig en die kunt u van deze kwaliteit alleen hebben als u veel vogels van topkwaliteit heeft zodat u gelijktijdig ook deensbonten uit andere familie's gekweekt, kunt gebruiken. Daar het merendeel van de grasparkietenkwekers niet de beschikking heeft over veel topvogels, de meesten hebben er één tot een stuk of vier. Zou het zeer verstandig zijn als u tesamen met andere liefhebbers besluit om de deensbonten (of een andere achter gebleven kleurslag) te verbeteren. In zo'n geval kan men ieder voor zich, deensbonten kweken en met elkaar ruilen. De eigen deensbonten plus deensbonten van één of liever meer vrienden kunt u dan gebruiken, want die zijn onverwant.

Deze onverwante deensbonten worden gekoppeld aan de beste nauw verwante postuurvogels uit één stam, de jongen hieruit zijn uiteraard allemaal weer deensbont verervend. Deze jongen koppelt men onderling zo, dat men weer allemaal koppels heeft van halfbroer x halfzus. De 25% deensbonten hieruit zullen van postuur een duidelijke verbetering te zien geven.

Dan begint het spel weer helemaal opnieuw.

We moeten weer onverwante deensbonten van de beste kwaliteit verzamelen en deze weer met de beste verwante postuurvogels zetten die we hebben. De paring halfbroer x halfzus levert dan weer wat betere deensbonten op. We zijn dan minimaal zes tot acht jaar bezig en dan kunnen we er eens aan gaan denken om het deensbont in uw hele stam te brengen, maar uitsluitend via uw allerbeste vogels. In

usel

De

de dan volgende jaren kunt u als de kwaliteit goed is, ook de normalen en de normaal/deensbonte op tentoonstellingen gebruiken.

Kweekplan 2

Ook bij dit kweekplan is het de bedoeling om de deensbonte kleur in uw postuurvogels te brengen. Maar... het tengerere postuur van de deensbonten verlaten we zo snel mogelijk, om door afstammingskoppeling direct na de eerste gebruikmaking van deensbonten, de hieruit gekweekte splitvogels in stamverband op de ouders van de postuurkant terug te koppelen.

Hier komen dan normalen en normaal/deensbonte jongen uit. Deze worden dan weer op de postuur grootouders gezet waarbij we het geluk moeten hebben dat we splitvogels hebben gebruikt (Dit is ook vast te stellen door proefparingen met deensbonten). De postuurjongen koppelt men weer onderling zoals in het kweekschema aangegeven. De kans dat men dan twee splitvogels op elkaar zet is veel kleiner dan bij kweekplan 1, maar als er dan een deensbonte uitkomt is die waarschijnlijk direct van een behoorlijke kwaliteit. Bovendien kunnen de normale en normaal/deensbonten volgens kweekplan 2 ook eerder tentoonstellingsgeschikt zijn.

Het belangrijkste verschil tussen kweekplan 1 en 2 is dus, dat je bij plan 1 om het jaar deensbonten te zien krijgt maar die zijn niet zo snel tentoonstellingsgeschikt. Bij plan 2 zal men zijn vogels eerder voor tentoonstellingen kunnen gebruiken, maar je zal niet zo regelmatig deensbonten te zien krijgen. Het is dus maar net, waar u prioriteit aan stelt.

Voor Kweekplan 2 begint u met vier vogels uit uw eigen stam, aangevuld met vier onverwante deensbonten. 2 zussen uit een ouderpaar en twee

broers uit een ander ouderpaar. Dit zijn dus alle vier vogels uit uw eigen stam, dus aan elkaar verwant. We noemen deze P(op)1 en P 2 en M(an) 1 en M 2

De jongen van groep A worden gekoppeld met groep B, in de hoop dat we er ook koppels bij hebben van split deensbont X split deensbont. Zodat u dit jaar uw eerste eigen kweek deensbonten van goede kwaliteit zult hebben.

Mocht u als eerste in ons land behoorlijke deensbonten op de tentoonstellingen brengen, dan kunt u net als die Duitser in dit verhaal, paardenprijzen voor uw deensbonten vragen (als de prijs nog niet gezakt is door een ruimer geïmporteerd aanbod) of u kunt bij verkoop eisen stellen aan de koper van uw vogels van een redelijker prijs. Bijv. dat hij ze koppelt aan zijn beste vogels en dat u keus uit het nest krijgt. Op die manier houdt men de dan bereikte kwaliteit van de deensbonten in het hele land hoog. Iets waar u en uw vrienden, dus de hele grasparkieten-sport, mee gediend is.

P 1 x deensbonte man	M 1 x deensbonte pop
P 2 x deensbonte man	M 2 x deensbonte pop
jongen hieruit zijn split deensbont	jongen hieruit zijn split deensbont
Twee poppen hiervan worden met M 1 en M 2 gekoppeld	Twee mannen hiervan worden met P 1 en P 2 gekoppeld
Hieruit komen 50% normalen en 50% normaal/deensbonten	Twee split poppen noemen we P 3 en P 4
Twee split mannen noemen we M 3 en M 4	
Deze paren we als volgt	
M 3 x P 1	P 3 x M 1
M 4 x P 2	P 4 x M 2
jongen hieruit noemen we GROEP A	jongen hieruit noemen we GROEP B

NBvV-KALENDER 1984

Een zo schitterend uitgevoerde kalender voor zo weinig geld koopt u elders nergens.

Formaat 29 x 30 cm, met 24 zeer fraaie vogelafbeeldingen in kleur.

Vastgestelde verkoopprijs slechts f 6,50

Verkrijgbaar bij uw afdeling of rechtstreeks van het bondsbureau.

Voor afdelingen is de inkoopprijs bij 10 of meer exemplaren f 4,50 per stuk.

Bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324

t.n.v. NBvV te Bergen op Zoom.

Per omgaand ontvangt u het bestelde franco thuis.

KORTE BERICHTEN

BONDSKAMPIOEN

De inschrijving voor de bondskampioen welke straks in januari weer in Het Turfschip te Breda worden gehouden, sluit op precies 5 december a.s. Zorg dat u op tijd bent!

VRAAGPROGRAMMA

Ingaande het volgende TT-seizoen zal een nieuw vraagprogramma van kracht zijn. Vanaf begin januari zullen nieuwe inschrijfformulieren met daarop het volledige vraagprogramma verkrijgbaar zijn op het bondsbureau. De prijs is f 3.25 per 25 exemplaren.

WIJZIGING REGLEMENTEN

Bij besluit van het bondsbestuur dienen de navolgende artikelen te worden gewijzigd. In artikel 15 onder b van het Reglement voor de Tentoonstellingen, dient de 25e regel als volgt te worden gelezen: 'Voor de volgende vorm- en postuurkanaries dient de zogenaamde KOEPELKOOI te worden gebruikt'.

Van Artikel 10 van het Reglement voor de Districten dient de eerste zin te luiden: 'Het districtsbestuur verleent toestemming tot het houden van afdelings-, regionale- en bijzondere tentoonstellingen en etc.etc.'

U wordt vriendelijk verzocht deze wijzigingen met de pen in de betreffende reglementen, die u in het Bondsvademecum kunt vinden, aan te brengen.

CONTRIBUTIE

Heren penningmeesters, mocht u door alle drukte die uw tentoonstelling met zich mee heeft gebracht vergeten zijn de bondscontributie over te maken, doe het dan nu. Straks dienen we de boeken af te sluiten, immers het jaar is al bijna weer om. U weet de hoogte van de contributie? - f 6,- per lid per kwartaal, jeugdleden tot 18 jaar f 3,- per lid per kwartaal. Voor 1984 is de contributie ongewijzigd vastgesteld.

ALGEMENE VERGADERING 1984

De algemene vergadering 1984 is voor de districten vastgesteld op 11 of 12 mei en voor de afgevaardigden van de districten op 26 mei in Utrecht. Van het dagelijks bestuur zijn aftredend de heren H. de Geus en M.N.Th. Brouwer, beide stellen zich herkiesbaar. Voorstellen en evt. kandidaatstellingen dienen uiterlijk op 31 december 1983 op het bondsbureau ontvangen te zijn.

VAN DE TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries: De heren J. Bouwens, H. Veenendaal en B. de Vries hebben inmiddels, vanwege leeftijd en gezondheid, bedankt als keurmeester. Ingaande januari 1984 zullen zij deze functie niet meer uitoefenen. Wij zijn ze bijzonder erkentelijk voor al hetgeen zij in het belang van de vogelliefhebberij maar ook vooral in het belang van de NBvV hebben gedaan. Wij respecteren ten volle hun besluit en wensen ze nog vele goede jaren. Nogmaals heren, zeer bedankt.

De heer A.W.J. Hebing is verhuisd naar Hoofdstraat 3 G, 7035 AH-Kilden, telefoon 08347 - 4395. De heer M.F. Morees is verhuisd naar ZHB Haven 100 in Den Haag. Wij verzoeken u de wijzigingen in de laatst verschenen keurmeesterslijst aan te brengen.

LEDENWERFACTIE

De ledenwerfactie van 1 april tot 1 oktober 1983 heeft een bevredigend resultaat opgeleverd. De netto ledenwinst bedroeg 465. Inmiddels zijn aan 206 afdelingen in totaal 263 bekertjes toegezonden. De districten Drenthe en Gelderland ontvingen de beker voor de hoogste ledenwinst in respectievelijk groeipercantage en aantal. Proficiat! Het aantal leden per 1 oktober j.l. bedroeg in totaal 45.888; het aantal abonnees 2498. Het aantal afdelingen steeg met 1. Als nieuwe afdeling mogen we L.M. Eckelrade in District Limburg welkom heten. Wij wensen ze erg veel succes.

Ga door met uw ledenwerving ook al is er in deze periode geen premie te verdienen. Maakt uw afdeling en uw bond sterk!

VOGELVERGUNNINGEN D

Van de 861 leden die begin van dit jaar wildzantringen hebben aangeschaft, hebben er 419 leden in totaal 3689 Vogelvergunningen D aangevraagd. Dit aantal is ruim 1000 hoger dan vorig jaar. Het ging om 1676 groenlingen, 1101 putters, 241 vinken, 498 sijzen, 172 kneuen, 4 geelgorzen en 7 merels. Een uitstekend resultaat dachten we zo en wij hopen dat dit duidelijk op de tentoonstellingen merkbaar zal zijn.

TT-AGENDA

Afd. Delfzijl in zaal Wijkcentrum Kuilsburg aldaar, van 30/11 t/m 3/12. Afd. Dreumel van 2 t/m 4 dec. in De Kleine Schouwburg aldaar.

OVERLEDEN

J. Verschu, Waddinxveen; J. Lenting, Delfzijl; D. Lokman, Baarn; De Louw, Muiden; C. Pelders, Tilburg; C. van Erp, Geffen; H. v.d. Schepop, Vaassen; W.J. Veldman, Hoogerheide; Dhr. Barnhoven, Arnhem; J. Vranken, Eijsden en D.C. van Groezen, Lage Zwaluwe. Dat zij rusten in vrede.

In memoriam Luc Koenig

Op 23 oktober j.l. is in het Zwitserse Genf overleden ons aller vriend Luc Koenig. Sedert vele jaren maakte hij deel uit van het OMJ-bestuur, de zeg maar keurmeestersorganisatie van de COM. Wij hebben hem leren kennen als een vriendelijk en goed mens voor wie niets te veel was waar het ging om de internationale betrekkingen binnen de vogelliefhebberij. Op technisch gebied heeft hij de laatste jaren heel veel werk verricht in het belang van een goed functionerend COM/OMJ. Wij zijn hem daarvoor veel dank verschuldigd. Dat hij ruste in vrede.

VOGEL '84 internationaal

meer dan 8000 vogels in honderden soorten.

De GROOTSTE INTERNATIONALE VOGELSHOW van Nederland.

Van 12 t/m 15 januari 1984
in HET TURFSCHIP te BREDA

Geopend:
Donderdag 12/1 van 11-22 uur
Vrijdag 13/1 van 10-22 uur
Zaterdag 14/1 van 10-18 uur
Zondag 15/1 van 10-17 uur

EEN GRANDIOZE JUBILEUMSHOW

De volière van de maand

We blijven deze maand eens in het Zeeuwse en als eerste laten we u zien op welke manier ons jeugdlid Patrick Boonman, Dregmansstraat 14 in 's-Heerenhoek zijn liefhebberij bedruift. De vader van Patrick heeft vroeger ook vogels gehouden, het zit dus zo'n beetje in de familie. Er waren nog wat oude vogelboeken en hoe meer Patrick daarin keek en las des te meer bij hem het idee rijpte om vogels te gaan houden. De elfde verjaardag was een mooie gelegenheid om van start te gaan. Vader zorgde eerst voor materiaal en in maart 1980 kon met de bouw worden begonnen. Tegen een bestaand houten schuurtje werd de volière gebouwd, lengte 3 m, breedte 3,60 m en 2 m hoog, zoals foto nummer 1 laat zien. De fundering bestaat uit metselsteen en komt ongeveer 30 cm boven het maaiveld uit. Op de fundering is een van ijzeren buis gelast geraamte

gemonteerd dat later met gaas is be-spannen. De bovenkant van de volière is afgedekt met pvc golfplaatjes en een van de zijkanten de kwaadste kant is met plastic folie dichtgemaakt. Het nachtverblijf voor de vogels is geprojecteerd in het schuurtje en heeft een oppervlakte van 80 x 90 cm. In de vlucht zijn wat coniferen en ligusterstruiken geplant. De bevolking bestaat uit koppels valkparkieten, zebra-vinken, kanaries, kneuen, chinese dwergkwartels alsmede één japanse nachtegaal en één edeltanger.

De volière, of liever gezegd het binnen- of nachtverblijf, kan niet worden verwarmd, dus worden er alleen winterharde vogels gehouden. Wel is er verlichting, werkend op een schakelklok in aanloop. Op zijn kamer in huis kweekt Patrick met goed succes gasparkieten en in de buitenvolière laten vooral de valkparkieten zich niet

onbetuigd. Er komen bovendien goede vogels uit want dit moge blijken uit het feit dat Patrick vorig jaar op de tentoonstelling van zijn vereniging jeugdkampioen is geworden. Hij besluit zijn briefje met de opmerking dat hij nu, anno 1983, nog steeds erg veel plezier van zijn vogels heeft. Hou vol Patrick en nog veel succes.

De overige vijf foto's ontvingen we van ons jeugdlid Marco Klaassen, Seisweg 138 in Middelburg. Foto 2 geeft u een overzicht van het totale complex. Het is een 'familiezaak' want ook Marco's vader is een fervent vogelliefhebber. Het geheel bestaat uit een groot aantal qua afmetingen variabele vluchtjes. Ze zijn allemaal opgetrokken van 5 x 5 cm houten balkjes. De vluchtjes zijn van boven gedeeltelijk afgedekt met pvc golfplaatjes. Veel vluchtjes, vooral die

Das Informationsorgan für Vogelzüchter und Vogelliebhaber ist der

»KANARIENFREUND«

Das Fachorgan erscheint **zweimal monatlich** und informiert die sportlich organisierten Züchter über das Geschehen in der Vogelzucht und in den Vereinen- und Verbänden. Als Fachorgan des DKB (Deutscher Kanarienzüchterbund) finden alle Bestrebungen dieser großen Gemeinschaft, sei es in Vogelzucht, Vogelschutz und Umweltschutz im »KANARIENFREUND« ihren Niederschlag.

Die Fachsparten Gesangskanarien, Farben-, Positur- und Mischlingskanarien, Sittiche und Exoten sowie Mischlinge und Cardueliden können in dieser Zeitschrift alle ihre Probleme, ihre Zusammenkünfte, Beschlüsse usw. ausführlich bekanntgeben. Darüber hinaus bemüht sich das Fachorgan »KANARIENFREUND«, umfassend über Vogelliehaberei an sich, sowie Vogelschutz, Umweltschutz und ornithologische Forschungen und Erkenntnisse zu berichten. **Das Fachorgan erscheint monatlich zweimal.** Der Jahresabonnementspreis beträgt DM 40,- frei Haus. Die Bezugsdauer muß mindestens ein Jahr betragen.

Bestellungen an:

HANKE-VERLAG GmbH - Postfach 1040 - 7530 Pforzheim - Tel. (07231) 1 77 00

waarin tropen en andere niet zijnde parkieten worden gehouden, zijn rijkelijk beplant met allerlei conifeer- en andere heestersoorten. Alle vluchten zijn met name tegen katten beveiligd door ongeveer 10 cm boven die verblijven aangebracht schrikdraad. Je kunt bijna geen volièrevogels opnoemen of ze worden, hetzij door vader hetzij door zoon Klaassen gehouden. Grote parkieten, wildzang, tropen, graspar-

kieten, in vele soorten of kleurslagen. Bovendien is er nog een aparte kweekruimte waarin vogels in broedkooien worden gekweekt en alsof dit alles nog niet voldoende is, op een zolderkamer in huis is een vijftal kooien geplaatst waarin tijdens de winter de meer koudegevoelige tropen worden gehuisvest.

Aan kweekresultaten geen gebrek, tal van vogels worden er hier geboren.

Vorig jaar zijn de meeste valkparkieten met de hand grootgebracht. Een hele klus maar wel een dankbaar werk omdat je er tamme en gezellige huisgenoten door verkrijgt. Ja, wat moet je nu nog verder vertellen, de foto's spreken duidelijk voor zich. Wij wensen de familie Klaassen evenzo nog vele jaren plezier van die fantastische liefhebberij, het houden en kweken van vogels.

NIEUW! GEHU KOOIEN NIEUW!

Wij leveren U betaalbare kooien, en voor elke vogel de juiste kooi. De kooien zijn opgebouwd uit 10 mm met kunststof beklede plaat. De voorzijde is met aluminium afgewerkt, en worden als bouw pakket geleverd.

Verder leveren wij: **BROEDMACHINES** en **Ziekenkooien**.

Vraag documentatie aan bij: **GEHU**

Boomcateweg 10 - 7442 BH Nijverdal - Tel. 05486-1 61 87

AANBIEDING:

VIER kooien, TWAALF vakken,
afmeting per vak 40 x 40 x 40 cm

INTRODUCTIEPRIJS

nu van f. 650,- vóór f. 575,-

Die Voliere

die spezielle Zeitschrift für
Vogelzuchtler, -halter und -liebhaber

aktuell und informativ
fachbezogen und unabhängig
leser- und praxisnah
reich und gut illustriert
spricht echte Probleme an
gibt Tips
bietet Alternativen

Achtung! Ab 1984
8mal jährlich.

Fordern Sie ein
kostenloses Probeheft an.

Für die große Gruppe der Zier- und Wildvogelzuchtler, -halter und -liebhaber wurde eine Fachzeitschrift herausgegeben, die nutzbringend, treffend und umfassend informiert. Der Inhalt ist speziell auf den vorgenannten Personenkreis abgestimmt, frei vom Ballast artfremder Berichterstattung. Ein erfahrenes Autorenteam aus Wissenschaft und Praxis wird sein fundiertes Wissen in einer verständlichen Sprache dem Leser vermitteln.

Die Voliere stellt Vogelarten in Wort und Farbbildern mit Empfehlungen über Haltung, Fütterung, Pflege und Zucht vor.

Die Voliere berichtet gezielt und rundherum aus der Praxis für die Praxis. Aufsätze über Bau und Technik von Vogelanlagen geben Anleitung sowohl für den Anfänger als auch für Erfahrene in diesem Fach. Beiträge über Zier- und Wildvogelkrankheiten sowie über Vorbeugungsmaßnahmen verhindern Rückschläge und Tierverluste und runden somit die Themen des fachlichen Teils ab.

Die Voliere bringt Beiträge über Gefangenschaftsvermehrung und Wiedereinbürgerung von Wildvögeln.

Die Voliere bietet darüber hinaus Rubriken über Angebote, Tausch und Marktspiegel, Termine, Tagungen und Ausstellungen sowie über Neuheitenschauen aus Industrie und Wirtschaft.

Verlag m & H Schaper
Hannover

Grazer Straße 20 · 3000 Hannover 81

Gevlogen vogels

In de Indische Oceaan ligt ten zuiden van Djawa een vulkanisch eiland, zulke eilanden worden meestal als atol aangeduid. In 1666 heette het eiland nog Mont, in 1777 werd het door de engelse ontdekkingsreiziger Cook omgedoopt in Christmas Island, in 1888 werd het door Engeland geannexeerd, thans maakt het deel uit van de republiek Kiribati. Het atol is ruim 150 km² groot, is sterk bebost, het wordt omzoomd door koraalriffen en is zo fosfaatrijk dat jaarlijks 700.000 ton fosfaat gewonnen kan worden. Het aantal inwoners ligt 'ergens' tussen de 1500 en 2000 personen, het eiland heeft een grote vogelrijkdom.

Dr. Ralph W. Schreiber heeft gedurende de afgelopen 15 jaar vogels en zoogdieren onderzocht op de eilanden in de Indische Oceaan ten behoeve van de Natural History Museum of Los Angeles County, tot zijn werkterrein behoort ook Christmas Island. Hij 'dokterde' uit dat het vogelbestand op de atol ± 17.000.000 zeevogels omvat, dat aantal omvat 18 verschillende soorten.

Tijdens een werkbezoek aan Christmas Island in november 1982 ontdekte Schreiber dat alle vogels verdwenen waren, foetsie, in het niets opgelost. Niet alleen waren de 17 miljoen volwassen vogels spoorloos, duizenden en duizenden jonge tot zeer jonge vogels bleken van honger omgekomen te zijn, hun ouders hadden de nesten klaarblijkelijk van het ene moment op het andere in de steek gelaten. Het vergt niet veel verbeelding om de gevolgen daarvan in te schatten. Natuurlijk moet er een reden zijn voor het feit dat bijvoorbeeld 14 miljoen bonte sterns en 1,5 miljoen wigstaartpijlstormvogels hun territorium en masse verlaten, zelfs de natuurlijke broeddrang kon dat kennelijk niet verhinderen. De wetenschapper Schreiber poogde een antwoord te vinden op de vraag waarom de vogels ineens gevlogen waren en waar 'ze' gebleven kunnen zijn.

Waar de vogels gebleven zijn is nog steeds een raadsel, nog steeds is van dat immense aantal vogels geen spoor teruggevonden. Voor het waarom van de verdwijning is een plausible reden gevonden. Gebleken is dat de 'grote verdwijning' samenvalt met een onregelmatig voorkomend natuurlijk fenomeen dat 'El Nino' heet. El Nino's zijn optredende klimaatfluctuaties die plotseling de luchtcirculatie, de zeestroming, het zoutgehalte van het water en de watertemperatuur wijzigen.

El Nino verwoest door haar plotselinge wijzigingen ineens een natuurlijk voedselbiotoop, zeevogels als de bonte sterns leven vrijwel uitsluitend op vis en pijlinktvis, deze oceaانبewoners zijn op hun beurt weer volledig afhankelijk van de oceanische omstandigheden. El Nino verandert drastisch die oceanische omstandigheden, daarnaast is gebleken dat het optreden van El Nino's invloed heeft op de ecologie van de kustgebieden in Peru en Ecuador en tot strengere winters in Noord-Amerika heeft geleid.

Gemiddeld zit tussen twee El Nino's een periode van drie jaar, er zijn echter ook tussenpozen van 10 en 12 jaar vastgesteld. De veronderstelling lijkt gewettigd dat door El Nino de natuurlijke voedselbron voor de vogels van Christmas Island zo geruïneerd is of was dat de vogels daarom als het ware gedwongen waren 'elders' te fourageren; blijft de vraag: waar? Het kan ook zijn dat al de verdwenen vogels omgekomen zijn tijdens de interactie tussen oceaan en atmosfeer die El Nino genoemd wordt...

Dr. Schreiber is vastbesloten om op Christmas Island antwoorden te vinden op de raadsels rond de verdwijning van de vogels, hij wil ook onderzoeken of de vogels wel of niet terugkeren naar hun biotoop, hij zal bekijken of de natuur zich kan 'herstellen' van de schade die door El Nino aangericht is. Zodra nadere informatie beschikbaar is kom ik terug op de gevlogen vogels.

KR

bron: persbericht National Science Foundation PR83-15; natuur en techniek 6/83, pag. 466.
Met dank aan P. Van Dooren, redacteur n&t